

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratov: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrt strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Delo in uspehi vlade in njenih strank.

Namen parlamenta kot zastopstva celokupnega naroda je, da pospešuje splošni blagor ter ustvari možnosti, da morejo vsi stanoviti in sloji ljudstva gospodarsko in kulturno prosperovati. K takemu delu je pozvana parlamentarna večina, katera tudi nosi odgovornost za delovanje in nehanje parlamenta. S tem pa ni rečeno, da je opozicija oproščena vse odgovornosti. Nasprotno. Ker so opozicijske stranke pozvane k sodelovanju pri zakonodavstvu in kontroli nad državno upravo, pada tudi na nje del parlamentarne odgovornosti. V parlamentih kulturnih držav se opozicija tega zaveda ter tudi temu primerno deluje. Drugače pa je s sedanjo opozicijo v beogradski narodni skupščini.

Kmetsko-demokratska opozicija kriči.

Odkar sta Radič in Pribičević prisiljena, da jesta trdi kruh opozicije, sta stalno slabe volje, kakor da njuna želodca ne bi bila ustvarjena za opozicijski kruh. Tej svoji slabi volji dajeta dan za dnem izraza v kričanju in zmerjanju. Mislim, da ga ni parlamenta na svetu, kjer bi se toliko in tako divje vpilo in tako surovo zmerjalo in psovalo, kakor zadnje mesce v beogradski narodni skupščini, odkar v njej dela opozicijo kmetsko-demokratska koalicija. Kdor je prisostoval samo eni seji naše narodne skupščine, se mora zgražati nad tem, kar je tamkaj videl in slišal. Ni čuda, da ima beogradska javnost nad tem veliko zabavo ter da so ljudje za časa, ko so kino-gledališča bila zaprta, hodili v narodno skupščino iskati nadomestek za zabavo, ki bi jo uživali v kinematografih.

Kmetsko - demokratska koalicija je vzrok za uglede našega parlamenta padel, še nikdar poprej. To je vredno te obžalovanja, ker se kmetsko-demokratska koalicija predstavlja kot nosilka kulturne in o slabih lastnostih. Kdor hoče drugim pridigovati kulturo, mora sam kulturno obnašati. Kdor hoče pobijati slabe lastnosti balkanizma, ne sme sam teh lastnosti kazati v svojem govorjenju, nastopanju in delovanju.

Krivda in to velika krivda kmetsko-demokratske koalicije je ne samo v tem, da je ponižala ugled našega parlamenta, marveč tudi v tem, da hoče ovirati in onemogočiti vsako delo za blagor ljudstva. Vse, karkoli se v parlamentu stori dobrega, potrebnega in koristnega, vse se izvrši v težki borbi s kmetsko-demokratsko opozicijo, ki je nepopustljiva v kričanju in zmerjanju. Zato pa je treba tem višje ceniti mirnost, smotrenost in deloljubje večine, ki gre kljub vsem potežkočam in hrupnim oviram od strani opozicije mirno svojo pot dela za državo in za ljudski blagor.

Vlada in njena večina dela.

Vlada in njena večina se dobro zaveda svoje važne in resne naloge, ki jo ima izvršiti v sedanjih težkih prilikah. Dovršila je veliko delo državnega proračuna, ki je zakonita podlaga za državno gospodarstvo in obenem nujen predpogoj za prospah državnih financ. Kmetsko-demokratska opozicija je storila vse, kar je le mogla, da bi ovrhla pravočasno sprejetje državnega proračuna. Stavila je v parlamentu brezbroj vprašanj in nujnih predlogov, o katerih se je razpravljalo cele dneve. Vsled tega so se proračunske razprave morale vršiti na nočnih sejah, pri katerih je hrabro in požrtvovalno vztrajala večina, dokler ni bil proračun sprejet.

Kar se dostaja državnega proračuna in z njim združenega finančnega zakona, priznamo, da niso z njim izpolnjene vse naše nade in zahteve. Doseglo pa se je marsikaj, kar bo našemu ljudstvu v prid in korist. In to po zaslugi naše stranke.

SLS gre ta zasluga, da ni nikdar glasovala za tiste visoke davke, ki so jih bili našemu ljudstvu naložili demokrati in samostojni kmetijci, dokler so bili na vladi. Ti dve stranki, ko sta bili na vladi, nista znali ničesar drugega, nego samo povečevati in pomnoževati davke. Ko pa je naša stranka 1. februarja 1927 vstopila v vlado, je v državnem proračunu za lansko leto znižala razne davščine, osobito dohodninski davek, pristojbine, trošarinske in carinske postavke. V letošnjem državnem proračunu je dohodninski davek

vsled povišanja davka prostega dohodka na 12.000 Din in vsled osvoboditve dohodnine od vseh doklad tako spremenjen in olajšan, da bode odpadlo čez 50% davkoplačevalcev in davčnih bremen. Z novim letom 1929 pa bo ta davek sploh odpadel, ker bodo stopili v veljavo davki, ki jih določa novi davčni zakon in ki bodo večinoma manjši, nego so bili prejšnji.

Davčna prostost za nove zgradbe se je razširila na državne pribitke. Davki se lahko plačujejo po novem tudi s priznancami do 2000 K ne samo 1000 K. Pobiranje vojnega pribitka na dohodnino je ukinjeno. Znašal je lani 15 milijonov Din. Seveda se bodo kljub temu znatnemu znižanju bremen za Slovenijo še vedno našli hujskači, ki trdijo, da se ni nič doseglo. Skupno je Slovenija v lanskem letu plačala 238.3 milj. Din državnih davkov napram 221.9 milj. Din v letu 1926 in 292.6 milj. Din v letu 1925, ko je davčni vijak pritiskal najhujše. Povečali so se lani napram 1926 dohodki države od zemljiškega davka, znižali pa so se dohodki od dohodnine, davka na ročno delo in posebne pridobnine. V odstotkih je lani Slovenija plačala neposrednih davkov 13.3% donosa cele države napram 14.1% v letih 1919 do 1926. Finančni uspeh znižanja za Slovenijo moremo ceniti na najmanj 25 milijonov Din.

Da se odpomore težki gospodarski krizi, ki vlada v naši državi in ki je slična gospodarskim razmeram, katere so v drugih državah kot posledica svetovne vojne, se vlada trudi, da dobi veliko posojilo v inozemstvu. Visoki finančni krogi v Angliji in Ameriki so našemu finančnemu ministru že obljubili posojilo v znesku 50 milijonov funtov šterlingov — okoli 14 milijard dinarjev —, in to pod ugodnimi pogoji. Treba je izpolniti še nekaj predpogojev, kakor je stabilizacija (utrditev vrednosti) kurza našega dinarja, ureditev vprašanja dolgov naše države v inozemstvu, zlasti v Franciji in Angliji, in potem pride do definitivnega zaključka posojila in do izplačanja prvih obrokov. Posojilo bo v največji prid našemu narodnemu gospodarstvu, ker se bo upo-

rabilo za javna dela (za gradbo železnic in cest, za regulacijo rek itd.) ter bo tako vplivalo na gospodarski dvig delovnih slojev ljudstva in njihovega gmotnega stanja.

RAZGOVORI

Po stari navadi, ki jo naši kmetje zelo spoštujejo, so velikonočno nedeljo gospodarji in naši znanci izza politične mize preživeli na svojih domovih. O praznikih so se imeli marsikaj lepega razgovoriti z domačimi, pa so opustili političen razgovor, kakor ga je v velikonočni številki opustil tudi »Slovenski Gospodar«.

Niso pa teh navad naši politični nasprotniki. V svojih listih so ravno za Velikonoč naphali kar največ laži. Demokratarji in njihovi najnovejši hlapci, radičevci, so prinesli slovenskemu kmetu za pisanko — kamen mesto jajca, laž namesto resnice. Gospodar, naš znanec, je te laži javno v družbi svojih tovarišev razkrinkal. Dejal je:

»Komeditanti, je očital Pucelj našim zastopnikom, ko so priborili pravico slovenskemu jeziku. Pa se je on postavil na noge. On, ki mora vedno hrvatsko govoriti, če govori z načelnikom svoje stranke, vedno mora hrvaško komando poslušati! Meni se zdi, da je ravno on sam komedijo igral v tem slučaju!«

»Z njim pa demokrati«, je dostavil soseď. »Ti pravijo, da se zdaj vlečejo za — pravico slovenščine v narodni skupščini. Res pa je, da ji niso dali pravice ne oni sami in ne radičevci! Zdaj, ko je SLS v vladi, se vodijo zapisniki tudi v slovenščini, je tajnik skupščine tudi Slovenec, in sicer naš poslanec Bedjanič. Seveda, nekaj je moral Pucelj govoriti in ker mu je že vsega zmanjkalo, je pa to stvar načel, v kateri se je le osmešil!«

»Jaz se pa še dobro spominjam«, je dodal tretji, znani živinorejec v okraju, »da so demokratarji in radičevci trdili, da mi Slovenci sploh nismo narod, ampak plemel! Mi razločujemo razna plemena pri živalih, ali pri ljudeh rečemo, da je tega in tega naroda! Seveda so tudi naš jezik potisnili v kot, ko so bili na vladi. Dejali so, da slovenski jezik ni nikak poseben narodni jezik, ampak je v takem razmerju do srbskega jezika, kakor je prleška govornica do pismene slovenščine. Sedaj pa vse te svoje nauke tajijo, pa se postavljajo za pravice slovenskega jezika. Zdi se mi pa, da je to res ista komedija, kot so jo v Ljubljani uganjali z avtonomijo. Kar pa Slovencev tiče, pa mislim, da še nikdar ni naš narod v nobeni državi bil na tako vplivnem mestu kot je sedaj po svojem voditelju dr. Korošču, ki je notranji minister naše države. Naš narod je s tem popolnoma enakopraven z drugimi, vživa celo največ zaupanja in naš jezik uživa ravno zaradi tega povsod spoštovanje!«

»Torej ju Pucelj kozla ustrelil, ko se je tako razkoračil«, je pripomnil kmet lovec, ki se je zanimal za novi zakon o pesti in nošenju orožja, in je v to smer obrnil pogovor. »Kakšne sitnosti so bile dosedaj zaradi strelnega orožja. Puške nisi smel imeti, razven če si bil član lov-

skega društva. Za vsako najmanjšo pištolco si moral imeti orožni list. Te sitnosti in stroški so marsikoga prestrašili, da ni dobil za obrambo svoje hiše pred tatovi orožja. Dr. Korošec je v tem oziru izdelal zakon, ki je že potrjen. Po tem zakonu bodo prišle mnoge olajšave in prav bode, če ga občine, ko dobijo uradni list, ljudem razložijo!«

»To bomo že poskrbeli«, je rekel gospodar, ki je bil tudi občinski odbornik. »Povedali pa bomo tudi to, da je vse te olajšave oskrbel naš voditelj dr. Korošec kot notranji minister!«

»Kaj bo pa Pucelju ostalo«, je vprašal bivši radičevac, ki je že v naprej vedel, da bo gospodar kako šaljivo povedal in je dobil ta-le odgovor: »Pucelj je najslabši lovec v Sloveniji. Po svojem poklicu je bil pozvan, naj puca na Žerjavo. A kaj se je zgodilo? Žerjav je lovca ujell!«

Državni proračun.

Narodni poslanec Vlad. Pušenjak.

Prvega aprila je stopil v veljavo novi državni proračun, na podlagi katerega se bo vršilo državno gospodarstvo do 31. marca 1929. Novi proračun se bistveno razlikuje od prejšnjih proračunov, je preglednejši in daje več vpogleda v stanje državnih gospodarskih podjetij, ker se deli v dva dela: proračun državne uprave in proračun državnih gospodarskih podjetij. Prvikrat po prevratu se je predložil ob enem s proračunom i računski zaključek za leto 1924/25, s čimur nam je omogočena kontrola nad izvršitvijo proračuna in vpogled v pritok dohodkov v državno blagajno. Kak je novi proračun, ali pomeni napredek ali nazadovanje glede državnega gospodarstva, ali se upoštevajo gospodarske razmere ljudstva, ali nam daje nade, da se bo naša državna finančna politika zboljšala? V splošnem pomenja novi proračun za zboljšanje v vseh pravicah, ob enem pa nam tudi daje upanje, da se bo v doglednem času naša fin. politika postavila na zdravo podlago, da bo proračun popolnoma odgovarjal potrebam ljudstva in gospodarskim razmeram cele države.

Ta cilj se bo le dosegel, ako bodo razmere v državi stalne, ako bo Narodna skupščina delovala celo dobo, za katero je izvoljena, ako bomo imeli vlado, ki bo več let vodila državne posle; brez stalnosti v zakonodavstvu, v javni upravi, v vodstvu finančne politike je nemogoče odstraniti gospodarsko krizo v naši državi in urediti državne finance. Delati, smotreno delati treba, a ne z interpelacijami o beograjskem policijskem zaporu, imenovanem »glavnjača« in z interpelacijami o zapisnikih v slovenskem jeziku otežkočiti delo, kakor to delajo Pribičević, Žerjav, Radič, Pucelj, ako se želi ljudstvu dobro. Slovenski kmet, delavec, obrtnik, trgovec in uslužbenec ne bo bolje živel, gospodarska kriza se ne bo odpravila, četudi bo glavnjača v Beogradu izgledala kot največja palača, četudi se bodo zapisniki v Narodni skupščini vodili v slovenskem jeziku.

Gospodarske koristi proračuna.

V svrhu omiljenja gospodarske krize je treba zmanjšati pretirana davčna breme-

na. Proračun za leto 1928/29 je drugi proračun, za katerega so glasovali poslanci SLS; pribiti moramo, da se samo v teh dveh proračunih znižujejo davčna bremena, v vseh drugih proračunih, za katere so glasovali liberalci (samostojni demokrati in Radičevci, odnosno samostojni kmetje) so se leto za letom povišali davki in druga plačila. V novem proračunu se eksistenčni minimum za dohodnino zvišuje od 6.000 Din na 12.000 Din, kar bo imelo za posledico, da bo večina kmetov in malih obrtnikov, ki so dosedaj še plačevali dohodnino, letos prosti dohodnine. Razum tega odpadejo vse doklade k dohodnini, kar bo povzročilo, da bo dohodnina skoro za polovico nižja ko doslej. Vojaška taksa bi se morala plačati za 4 leta nazaj, poleg tega je ista odmerjena v pretirano visokem znesku. Dosegli smo, da se bo plačalo samo ¼ predpisane vsote in da se bo ustanovila nova odmerna podlaga. Taksa za vozove z vzmerti (fedrami) se zniža od 200 Din na 100 Din, pri vozovih z 1 konjem in od 500 Din na 200 Din pri vozovih z 2 konjema. Glede carinskih in monopolskih kazni do zneska Din 5.000, na katere so stranke obsojene do 31. marca 1928, se dovoli amnestija. 20 odstotni boni za pri žigosanju kron odvzete zneske se bodo do zneska 2000 kron sprejemali za plačilo davkov. S 1. aprilom 1928 stopi v veljavo novi davek za uslužbenice, s čemur se bo znatno zmanjšal davek za ročne delavce, državne uradnike, samoupravne in zasebne uslužbenice, ki imajo majhne dohodke. Vse nove hiše v celi državi bodo v bodoče proste ne samo državnih davkov, ampak tudi vseh državnih in občinskih doklad, kakor do sedaj vse nove hiše v Beogradu. Preprečili smo ukinjenje 20% doklade za železničarje, preprečili zvišanje dopustov ter dosegli za izplačilo 20% doklade potrebne kredite. Uredilo se je vprašanje penzij žandarjem in poštnim provizionistom, zagotovili potrebni kredit za izplačilo nadur profesorjem in drugih obveznosti učiteljskemu osebju, za izplačilo dolžnih plač veroučiteljem.

Pri prenosu poslov na oblasti so se mnogi posli prenesli na oblasti, ne pa ob enem za te posle potrebni krediti. To se je v finančnem zakonu popravilo in s tem dala možnost, da bodo oblasti lahko vodile vse prevzete posle. Velevažno je, da se je zagotovilo izplačilo dolžnih subvencij našim bolnicam ter dolžnih prispevkov okrajnim zastopom in cestnim odborom za vzdrževanje cest.

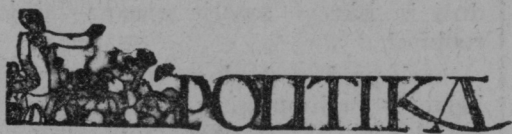
Lep vir dohodkov za oblasti bo dala zaloga šolskih knjig, katera se v par dneh odstopi oblasti v Ljubljani.

Važne zakonske določbe.

Našemu vztrajnemu delu se ima pripisovati, da je izginil iz finančnega zakona člen, ki je ogrožal naše univerze, da je izginil člen, ki je omejeval promet z zemljišči v Sloveniji, da se je spremenilo besedilo člena o redukciji gimnazij tako, da niso v nevarnosti gimnazije v Sloveniji. Preprečila se je ukinitve upravnega sodišča v Celju, zloglasni člen 82, ki omejuje višino doklad za oblasti, okraje itd., se je v toliko spremenil, da bodo v bodoče lahko okrajni zastopi in oblasti z dovoljenjem finančnega ministra nalagali raznim industrijskim

družbam višje ko 20% doklade na pridobnino. Z raznimi členi v finančnem zakonu smo omogočili poslovanje raznih državnih naprav, katerih poslovanje zelo ovira nesmiselna redukcija pisarniškega osebja.

Proračun za leto 1928/29 nas sicer popolnoma ne zadovoljava, vendar pa se je v istem, odnosno v finančnem zakonu marsikaj doseglo v korist Slovenije, oziroma raznih institucij in vseh stanov v Sloveniji, razen tega pa tudi mnogo preprečilo, kar bi silno škodovalo napredku in povzdigi Slovenije, kar bi povzročilo nazadovanje in — zastoj v Sloveniji. Glasovali smo za proračun, ker se v istem nadaljuje politika, katera se je pričela v lanskem proračunu, politika, katere cilj je zmanjševati pretirana bremena, pod katerimi ječe vsi sloji prebivalstva, glasovali smo pa tudi za proračun, ker vidimo, da se sedanja vlada resno trudi za to, da ozdravi naše finance, da popravi vse ono, kar se je v 8 letih po prevratu zagrešilo.

POLITIKA

V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina nima sej do dne 21. aprila t. l. Skoro vsi poslanci so zapustili Beograd.

Vlada ima vsaki dan seje. Sedanja vlada hoče delati, zato ona nima nikakšnih počitnic, ampak dan za dnevom seje, na katerih pripravlja razne zakone, posebno se razpravlja o velikem posojilu v Angliji. Vsi poštenjaki v državi bodo nadalje odobrili načrte vlade, ki pripravljajo poseben zakon zoper korupcijo. Osnutek tega zakona je izdelal Davidovič. Zakon je zelo hud, ali pravičen.

Radikalna stranka se čisti! V radikalni stranki so še bili nekateri korupcionisti, ki so se prerili skozi kot poslanci. To so bivši notranji minister Maksimovič, bivši zunanji minister dr. Ninčič in bivši fin. minister dr. Stojadinovič. Radikalni klub teh ljudi ni pustil več v vlado. Iz jeze nad tem so začeli sicer rovariti zoper Vukičevića, toda ostali so v manjšini, ne le to, ostali so sami, zdaj jih celo organizacije v njihovem volilnem okrožju zapuščajo. Največ političnega kapitala so hoteli izkoptati v Vojvodini, kjer pa so se vsi ostali poslanci postavili proti njim in izdali poseben proglas na volilce.

Hrvatje dobijo zastopstvo v vladi. Hrv. narod po krivdi Radiča ni zastopan v sedanji vladi. Ker pa je splošna želja, da bo tudi hrvaški narod imel svoje zastopnike v vladi, je kralj poklical k sebi znanega voditelja dr. Sunariča, ki bo postal vodja velike hrvaške medstrankarske zveze, ki jo bodo napravile vse hrvaške stranke — proti Radiču in Pribičeviću. O velikonočnih praznikih so se v tem oziru vršili v Zagrebu razgovori.

Radič zopet preklicava. Na Češkem je Radič govoril take neumnosti, kar se tiče Madžarske, da je moral seveda zopet vse preklicavati. Dobro je to, da se nihče več ne zmeni za njegove besede, ne za prve izjave in ne za preklice. Časnikarji so sklenili, da bodo za naprej Radičeve govore dali vjeti na gramofonske plošče, da jih potem ne bo mogel preklicavati.

Gospodarsko zborovanje se je vršilo tekom velikonočnih praznikov v Zagrebu. Zborovanja so se udeležili zastopniki gospodarskih krogov Hrvaške in Slovenije, in več ministrov, med njimi tudi dr. Korošec. Zastopana je bila tudi mariborska oblast in mesto Maribor. Šlo je predvsem zato, da se ustvari gospodarska avtonomija posameznih pokrajin, za izvršitev velikih investicij od novega posojila in za olajšanje gospodarske krize kmetijskega prebivalstva.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Albanija postaja del Italije. Albanska vlada je dala zapreti mejo na Jugoslavijo. Zakaj? Nikomur, najmanj pa Jugoslaviji ni treba vedeti, da Albanijo zasede Italija. Izgovarja pa se, da se vlada boji tifusa iz Jugoslavije.

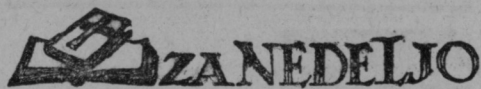
Mussolinijev načrt je, da združi na svoji strani vse manjše države ob Sredozemskem morju, kjer hoče biti tako sam neomejen gospodar. Tako navezuje na sebe Grško, Turčijo in Rumunsko. Med temi državami, kjer bo seveda on sam imel vajeti v rokah, bo napravil posebno prijateljsko zvezo. Bolgarija in Albanija pa bosta brez teh pogodb pod Mussolinijevim vplivu. To je njegov načrt.

Kralj in papež zoper Mussolinija. Te dni so se raznesle vesti, da hoče italijanski kralj Emanuele odstopiti radi spora z Mussolinijem. Ker je zadnji teden tudi papež javno nastopil zoper Mussolinija, so to znamenja, da v Italiji vre in raste na vseh krajih odpor zoper nasilnika, zoper katerega je v celi Italiji upal izpregovoriti le papež in je tiho uporen le kralj.

Egipt za svojo svobodo. Do zdaj je bil Egipt angleška kolonija. Vedno bolj pa se je hotel postaviti na svoje lastne noge. Zdaj je stavil zahteve, ki gredo za tem, da se Egipt popolnoma osvobodi in da je le zvezna država z Anglijo. Če pojde to tako gladko, se ne ve. Domneva se, da je Mussolini skuhal to vročo juho Angliji, ker ga je ta — izigrala v sporu z Jugoslavijo.

Grčija in Jugoslavija skleneta prijateljsko pogodbo. To ne gre v račun Mussolinijevega načrta, ampak v naš račun. Balkan — balkanskim narodom!

Ureditev vojne odškodnine je med bivšimi zavezniškimi državami Anglija in Francija ter Italija sedaj v razpravi. Ker hoče Anglija Nemčiji popustiti, zahteva ta tudi od obeh ostalih upnic, naj popustijo. Nemčija se je kljub temu, da je morala plačati velikanski vojni dolg in odškodnino, že precej opomogla.

ZA NEDELJO

Ako ne postanete kakor otroci . . .

Po dolgih letih se je vrnil iz daljne Amerike. Kazal se je premožnega, tudi drugače se je nosil precej gosposko. Njegovim domačim pa je dejalo zelo hudo, ker niso videli nikdar, da bi se prekrizal, da bi molil, da bi šel v cerkev. Ko je prišel velikonočni čas, je starejši brat, ki je gospodaril na domu, nekega večera pripomnil: »Jaz jutri grem, da izpolnim svojo krščansko dolžnost. Ali greš tudi ti?«

Kratko, skoro odurno mu je odvrnil: »Jaz sem videl preveč sveta. Kdor se je kaj učil in sam misli, se danes za take reči ne zmeni več.« Ko so zazvonili velikonočni zvonovi, ko so pokali naokrog topiči, ko je vse hitelo v cerkev in je vsem, otrokom in odrasčenim, iz obrazov sijalo velikonočno veselje, je on ostal mrk in mrzel. Izrazil se je celo: »To je za kmete, ki se dajo s takimi rečmi varati, ki si ne znajo napraviti bolj pametnega veselja.«

Prišla je bela nedelja. Kakor vsak dan, je šel tudi tokrat k fari po pošto. Ravno stopi iz pošte in misli iti proti domu, ko v zvoniku zazvonijo slovesno in ljubke zvonovi in se začne pomikati iz bližnje šole v cerkev spreved prvooahajancev. Dečki s šopki na prsih, deklice v belih oblekah z vencami na glavah, in obhajilne sveče v rokah, na obrazih pa kar vidno velike sreče. Tako gredo med pobožno molitvijo v cerkev. Ob strani pa jih spremljajo očetje in matere, tako marsikateri s solzo ginjenosti v očeh. Ta ljubki prizor celo mrkega moža tako osvoji, da se obrne in tudi vstopi v cerkev — prvokrat, kar je doma! Vsede se v zadnjo klopo in pazno gleda sv. obred. Gleda prisrčno otroško pobožnost, gleda veselje, ki sije otrokom iz oči, ko se vračajo od obhajilne mize. Na obrazu se mu vidi, da postaja nekam nemiren, da se mu vzbujajo v duši močna čustva, naposled skloni glavo in jo podpre z rokami, da skrije pred ljudmi solze, ki so se mu prikradle v oči. Ves teden je bil tih, zamišljen, večinoma sam zase. Naslednjo nedeljo pa so ga ljudje videli stopiti od spovednice, potem pa je z vzgledno pobožnostjo prejel sv. obhajilo. Ko mu je doma brat ves zadovoljen omenil, kako veliko veselje je napravil vsej družini, je rekel: »Bela nedelja je to napravila. Ko sem po dolgem času zopet videl prvooahajance v naši domači cerkvi, ko sem videl njihovo odkrito in resnično pobožnost, ko sem moral videti njihovo veselje, sem se nehote moral spomniti svojega lastnega prvega obhajila. Živo, kakor da bi bilo to včeraj, sem se spomnil veselja in sreče, ki ju je bilo takrat polno moje srce. Z vso bridkostjo pa sem se tudi zavedel tiste praznote, ki je bila že toliko let v moji duši. Reči sem si moral: To, kar napravljajo človeka tako srečnega, ne more biti neresnica in prevara, in to, kar pušča v človekovi duši tako praznoto, ne more biti resnica. Ko sem med tednom to še natančneje premišljeval, sem se o tem še trdneje prepričal. Zato sem tudi danes po dolgem času zopet opravil svojo dolžnost in hvala Bogu, da zopet nosim v duši veselje in srečo, kakor vsa ta dolga leta ne!«

Bela nedelja! Tudi ti si imel svojo, si obhajal svojo prvo sv. obhajilo. Ali še veš, kaka sreča ti je živela v duši, ko si jo čisto odprl Kristusu in mu obljubil sveto zvestobo? In danes? Ali še živi v tvoji duši to veselje?

Si misliš: »Kaj se bo delal otročjega? Ali ne ve, da so to bile lepe sanje, ki se ne povrnejo nikoli več? Ali ne ve, kako vesela mladost tako hitro mine, potem pa pride življenje, življenje trdo, življenje umazano . . .

Res, hitro minejo brezskrbna leta, hitro minejo časi, ko je okoli otroka samo solnce, ko otroka nič drugega ni, kakor smeh in pesem. Res pa je tudi: Tisto najgloblje

veselje, ki ga otrok nosi na dnu duše, ti-
sto ti pa lahko ostane celo življenje.

Žalibog, je tolikokrat mnenje: »Pač pridejo leta, pa pride blato, pride umazanost. Pa ko bi to res morala biti neizbežna usoda človekova, kako je pa mogel Kristus izreči tiste besede: »Ako ne postanete kakor otroci, ne pridete v nebeško kraljestvo.« Doraste otrok, mora si izvoliti stan, ta ali oni, mora v trpljenje, mora v boje in preizkušnje, pa v vsakem stanu, sredi križev, sredi vseh bojev in sredi skušnjav je velika naša življenjska zapoved beseda Kristusova: »Ako ne postanete kakor otroci . . .« Ni rekel Kristus zastoj: »Ako ne »postanete« kakor otroci.« V otroških letih ima človek že nekako po sebi otroško dušo, ki je ponižna, skromna, odkritosrčna, čista, pozneje, ko stopa človek v življenje, pa si mora tako otroško dušo sredi bojev vede in hote ohraniti in izvojevati. In to je tista velika skrivnost, kako si vse življenje ohraniš veselje, srečo otroških let. Naj ostane tvoja duša otroško Bogu vdana, otroško Bogu zvesta, potem ti tudi ostane otroška sreča, ki ostane sredi bojev in sredi težav tisti mir, ki ga je vstali Odrešenik označil apostolom in vsemu svetu, mir, ki ga more dati le Kristus in ga daje le tistim, ki se ga oklepajo z otroško dušo.

Naj bi nas bela nedelja, ta spomin na prvo sv. obhajilo in na našo mladostno srečo, zopet spomnila, kje je naša veselje, kje je naša sreča. Ti, ki tožiš po izgubljenem veselju, po izgubljeni sreči, pa misliš, da se ne more povrniti nikdar več, ne zabi: »Ako ne postanete kakor otroci!« Ti, ki doraščaš in moraš bojevati veliki boj, ali naj tvoja duša še ostane čista, še ostane božja, imej pred očmi: »Ako ne postanete kakor otroci! Starši, ki želite svojim otrokom srečo za celo življenje, ne za bite, ena je sreča, prva in trajna: Ako ne postanete kakor otroci!

Delo za zjedinenje. Kakor znano, se papež Pij XI. z veliko vnemo trudi za zjedinenje vzhodne cerkve s katoliško. Veliko je ustanov in naprav, ki naj pospešujejo to veliko delo. V Belgiji so začeli ustanavljati posebne samostane, v katerih bodo redovniki delali, predvsem pa molili za zjedinenje. V Belgiji sta dosedaj dva taka samostana, dva nameravajo ustanoviti na Nemškem, enega pa na Solnograškem. Naj nas to vzpodbuja, da se tudi mi zavzamemo za to lepo in veliko misel, da pristopimo k Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, da si naročimo list »Kraljestvo božje«, ki ima namen pospeševati zjedinenje.

Skrb za otroke. V Avstriji, kjer hočejo razne organizacije že šolske otroke odtujiti Cerkvi in veri, so katoličani napravili posebno otroško organizacijo, društvo »veselga otroka«. Organizacija se širi res veselo. Imajo po raznih krajih že 126 podružnic te potrebne organizacije. Kako se pa pri nas zanimamo in delamo za »Krščansko šolo«?

Boj zoper nenravnost in pokvarjenost v Avstriji. Kakor povsod, so tudi v Avstriji slabe gmotne razmere. Navadno se trdi, da je tega krivo slabo gospodarstvo. Pred kratkim je imel na Dunaju svoje zborovanje katoliški Volksbund. Na njem je nastopil let govornik tudi kardinal Piffl.

On je v svojem govoru povdaril, da stiska v Avstriji ni samo gospodarsko vprašanje, temveč je treba staviti še tudi drugo veliko vprašanje, kako bi se odpravila nenravnost in razuzdanost, zlasti pri mladini. Kajti v veliki meri je slabega gmotnega stanja krivo to, da je mladina delamržna, zapravljiva, razuzdana, brez vesti. Gotovo je imel kardinal čisto prav, saj je razuzdanost med mladino tako velika, da na primer na Dunaju 15 letne nezakonske matere niso nič več nenavadnega. Da bi se taka izkvarjenost kolikor toliko omejila je izdelala Avstrijska vlada zakonski predlog, s katerim bi se pobijalo slabo, opolzlo berilo, po katerem se toliko mladine pohujša in skvari. Tak zakon bi bil potreben gotovo tudi pri nas. Sicer je že v tiskovnem zakonu nekaj tozadevnih določil, a to je še premalo. Dokler pa takega zakona nimamo, mora pa paziti krščanska čuječnost, da ne pušča čez prage naših hiš ničesar, kar jemlje naši mladini živo versko zavest in jo spravlja na opolzka, lahkomišljena pota.

„Naš dom“.

Naši dobrotniki. Zalka Kuplen, šivilja v Mariboru; Jožef Novak, invalid, Banovci Križevci Din 5 (drugi dar!); Jožef Mlakar, Češnjica v Bohinju Din 10. Vsega 1990 Din. Bog povrnil!

Popravite! V »Mladi šivilji« v aprilski številki popravite na strani 111, vrsto 5: »blazinico za pripenjanje« prečrtajte!

Lepe so hiše, če so v njih lepe, domače slike. Tako sliko vam pripravlja za majnik »Naš dom«: Slomška v rdečkastem, škofovskem talarju, z zlato škofovsko verižico in križem, z živordečim pasom. Visoka bo pol metra. Veljala bo kakih 25 Din, naši naročniki pa jo bodo dobili precej cenejše. Upamo, da se nam bodo javili poverjeniki za razprodajo!

Ne čakajte na opomine za naročninol »Naš dom« noče z advokati in s sodnijo iztirjati naročnine, temveč vedno in vedno lepo prosi: plačajte mu tiste uboge dinarje! Položnice si kupite na pošti in napišite številko 13.577.

Še aprilsko številko smo izdali na 32 straneh. Upamo, da se nam javi dovolj novih naročnikov. Od maja naprej velja »Naš dom« 8 Din (oziroma 13.50 Din).

Dopisniki! Da bodo vaši dopisi poučni in zanimivi, pišite za majsko številko tole: 1. Življenje in delo znamenitih mož ali žen vašega kraja; al pa: 2. Katera knjiga mi je posebno ugajala; kaj je vsebina? — Pišite kratko!

NOVICE

Umivanje nog v mariborski stolni cerkvi na veliki četrtek. Na letošnji veliki četrtek je izvršil lavantinski vladika obred umivanja nog pri dvanajstih starčkih, kojih imena so: Janez Berglez, 80 let star, Alojzij Deutscher 63 let, Janez Drevenšek 66 let, Štefan Feigl 66 let, Jurij Gorjup 74 let, Franc Gsellman 61 let, Janez Karmel 75 let, Jakob Mahanje 89 let, Filip Rodošek 83 let, Jožef Šerbela 78 let, Jakob Škofič 77 let in Matija Zrnavec 71

let. — Skupna starost teh »apostolov« znaša 883 let.

Spiritual mariborskega bogoslovja umrl. Po težki in dolgotrajni bolezni je umrl v bolnici na Dunaju spiritual mariborskega bogoslovja g. Martin Avšič. Pokojni se je rodil 7. oktobra 1892, v mašnika je bil posvečen 2. julija 1916. Pokopan je bil na Dunaju v petek 6. t. m. Neizprosna smrt nam je utrgala z g. Avšičem mladega vzor duhovnika, ki je bil delaven kot kaplan in priljubljen v službi vzgojitelja našega lavantinskega duhovskega naraščaja. Rajni je bil eden od voditeljev treznostnega gibanja v mariborski oblasti, je veliko pisal na tem polju. Slovel je tudi kot izboren pridigar in je tudi izdal svoje cerkvene govore v posebni knjigi. Prerano umrlemu duhovnemu tovarišu bodi ohranjen najboljši in trajen hvaležen spomin med vsemi, ki so poznali njegovo blago, za vse dobro vneto in požrtvovalno delujočo dušo!

Umril je g. Anton Kožuh, nadučitelj v Dornovi pri Ptujju. Pokoj njegovi blagi duši in iskreno sožalje njegovi žalujoči rodbini!

Strah pred medvedom. Na zapadni kolodvor v Budimpešti je prošli petek pripeljal vlak z Dunaja nekoliko vagonov živali nekega velikega cirkusa. Pri iztovaranju se je posrečilo največjemu medvedu, da je ušel svojim čuvajem in jo mahnil naravnost na peron, ki je bil poln ljudstva. Potniki so kriče iskali izhoda in se brezobzirno prerivali, pehali in hodili drug po drugem. Kosmatinec pa se je tudi prestrašil silnega krika in je rjoveč begal po peronu ter širil strah na vse strani. Položaj je začel postajati nevaren, ker je krik ljudske množice, ki se je zagvoznila pred izhodi, spravljal žival v besnost. V tem trenutku je prihitela na lice mesta mlada ženska in zaklicala: »Miško, pojdi sem.« Medved je na mig postal krotak in je zadovoljno godrnjaje sledil svoji krotiteljici ter se ji dal zapreti v svojo kletko.

Odposlanci Društva narodov v Sloveniji. Pretekli teden so bili v Ljubljani odposlanci Društva narodov, da so na licu mesta sprejeli natančna poročila o tem, kar Italiji in Mussoliniju ne bo ljubo.

Papirnati zmaj kot povzročitelj nesreč. V Miskolczu na Madžarskem se je pripetila nenavadna nesreča. Otroci so spuščali papirnatega zmaja, pa se jim je zapel v žice električnega toka. Prišel je na pomoč neki možakar, ki je pričel vleči na vso moč za vrvice. Na ta način je prišel vod za visoko napetost v dotiko s svetlobnim vodom. Nastal je kratki stik, zaradi katerega je odneslo polno oseb opekline, med temi dve zelo težke. Ena oseba je bila celo ubita in del svetlobnega voda je uničen.

Ljutomer. Vinarska zadruga v Ljutomeru, r. z. z. o. z. vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo, dne 15. aprila t. l. ob 7. uri dop. v okrajni posojilnici po sledečem redu: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1927. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti prvega občnega zbora, se vrši v smislu § 18 združnih pravil za pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa o ravno istem dnevnem redu veljavno brez ozira na število navzočih članov.

508

Načelstvo.

Specialist za notranje
bolezni

Dr. Janko Pihlar

se je po večletni klinični praksi v inozemstvu naselil v
Maribor in ordinira v
Prešernovi ulici 2
II. nadstropje

5x8

Naša nova povest. Kmalu bo začel »Slovenski Gospodar« objavljati v podlistku izvirno in domačo povest »Črni križ pri Hrastovcu.« (Hrastovec je grad pri Št. Lenartu v Slov. gor.) V naši novi zgodovinski povesti se obravnava na zanimiv in z burnimi dogodljaji prepleten način srednjeveški del zgodovine naših divnih Slovenskih gor. Naročniki, prijatelji in čitatelji »Slovenskega Gospodarja« bodo navdušeno čitali to povest, ki obravnava minulo življenje in razmere naših pradedov. Povest se vrši na krajih, ki so znani vsakemu Slovenjštajercu. »Slovenski Gospodar« ima največ naročnikov ravno v Slovenskih goricah in radi tega bodo ti še posebno posegli po tej povesti, ki jim opisuje njihove kraje in jih bo seznanila z zgodovino prošlosti. Zgoraj omenjena zgodovinska povest je zopet povod, da se lotijo naši agitatorji, fantje in dekleta dela za razširjanje »Slov. Gospodarja«.

VELIKA NESREČA NA DRAVI.

Par dni pred Veliko nočjo je kupila mariborska mestna občina Felberjev otok v Dravi, ki meri 20 oralov. Na otoku bode zgradila občina lepo kopališče. V torek, dne 10. t. m., so prevažali kmetje iz Kamnice v za železno žico pritrjenem čolnu seno z otoka na levi breg Drave. Ker je bilo v torek solnčno vreme, se je nabralo popoldne na otoku vse polno izletnikov iz Maribora in to predvsem družin z otroci. V zabavo otrokom je bilo, da so se vozili v čolnu na senu iz enega brega Drave na drugega. Kmalu po peti uri popoldne omenjenega dne je tudi prepeljal brodar seno, v čolnu je bilo kakih 11 oseb in med temi 5 otrok. Čoln je bil tako obložen, da je gledal pred odhodom z otoka le še par prstov iznad Drave. Spredej v čolnu so stali otroci in ko je drčal po vrvi proti sredini reke, je začela že voda pljuskati v čoln od spredaj. Otroci so se potegnili na seno k odraslim in s tem je bil čoln od zadnje strani tako obtežen, da je zajel vodo in na sredini Drave so odplavili deroči valovi iz čolna seno in vse ljudi, ki so bežali pred vodo na vrh sena. Vse je popadalo v vodo. Najprej so izginiti za vedno v valovih otroci, brodar in ena ženska — mati dveh sootopljenih otrok. Rešila sta se dva voznika, ki tudi ne znata plavati. Na pomoč je hitel od spodnje strani majhen čoln, a je bila vsaka pomoč izključena, ker je Drava ravno pod Felberjevem otokom močno deroča. Pri pogledu na to grozno nesrečo so se do igrali na obeh bregovih Drave pretresljivi prizori. Proti večeru so potegnili iz vode pri mariborskem velikem mostu omenjeno mater — mrtvo. Vse druge ponesrečence je odnesla Drava proti Ptuj. Izletnikom, ki so ostali na otoku brez čolna, je priskočil na pomoč proti večeru rešilni oddelek iz Maribora, ki jih je prepepeljal na kamniško cesto. Ta velika nesreča

bo klicala vsem Mariborčanom in okoličanom leta in leta: Bodite previdni pri prevozih preko deroče Drave, ki ne pozna šale!

Sreča v nesreči. Pri Sv. Marku niže Ptujja v občini Nova vas je Drava že tako izpodjedla levi breg, da se je dokopalo valovje malodane do hiš. Nevarnost je za celo vas, da je Drava ne odnese v slučaju kake večje povodnji. Pred trganjem zemlje se branijo ljudje sami z zabijanjem lesenih drogov, katerim pravijo butare ali pažine. Novovaški posestnik Anton Meznarič je napravil nekaj takih butar na desnem bregu Drave in jih prepeljal preko reke v občinski ladji. Pomagal mu je pri tem delu voznik Anton Lovrenko in še dva druga delavca. Med prevajanjem se je ladja zajela ravno tamkaj, kjer je Drava globoka par metrov in je bila velika nevarnost, da utonejo ljudje in živina. Oba delavca sta plavača in sta dosegla z lahkoto desni breg. Voznik Lovrenko pa ne zna plavati, pa se je oprijel na srečo vola, ki ga je izvelkel iz Drave. V ladji sta bila še Meznarič in njegova hči, ki sta se po nesreči oprijela voza, katerega so sukali valovi po Dravi. Tema dvema sta priskočila na pomoč dva korajžna fanta in ju rešila. Je pripisati sreči, da niso utonili vsi, ki so se vozili v ladji.

Neznana utopljenka. V Vurbergu, ob levem obrežju Drave, so pred par dnevi našli domačini truplo dosedaj še popolno ma neznane utopljenke, ki je moralo ležati v vodi že do tri tedne in je bilo že v močno razpadajočem stanju. Truplo je bilo popolnoma golo ter je imelo samo le okrog desne roke ovito spodnje krilo ter košček pisane bluze. Po videzu gre tu za mlajšo žensko, ki se je skoro gotovo vrgla v valove v samomorilnem namenu.

Smrtna kosa. Na veliki petek je bil pokopan g. Mihael Kokošinek, vrtnar v Gamberju pri Celju. Kako je bil pri ljudeh priljubljen, je pokazal lep pogreb, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo veliko ljudi. Gospod mu daj večni mir in pokoj.

Skrivnosten samomor v Sevnici. Dne 2. aprila ob 2. uri popoldne je v vasi Orehovo pri Sevnici skočil neznan možki, navidez kakih 60 let star, v Savo in utonil. Dosedaj še niso mogli najti njegovega trupla in tudi ne vedo, kdo je. Pojavil se je istega dne v vasi in je govoril gorenjsko narečje.

Iz ljubezni do ciganskega življenja. V Sirakuzi na otoku Sicilija je našla te dni mati svojega sina, katerega so jej ukradli cigani leta 1904. Omenjenega leta se je pojavila v Cataniji večja družba ciganov, ki so ukradli omenjenega otroka, ki se je pisal tedaj Gaetano Muscara. Vsa povpraševanja za izginulim otrokom so bila skozi dobo 24 let popolnoma zastoj. Treba pa povdariti, da je otrokova mati vedno upala, da bo še videla svojega iztrganega jej otroka. Ko je sedaj izvedela, da se je pojavila v Sirakuzi večja ciganska družba, se je podala v mesto, da si ogleda te ljudi. Na trgu je srečala mladega cigana, ga je takoj prepoznala kot svojega sina. Spoznala ga je po brazgotini, katero je imel na obrazu kot majhen deček, ko je bil ukraden. Cigan se piše sedaj Mirko Ramovič in je poročen z lepo ciganko. Na poziv matere, naj zapusti cigane in nji-

hovo pohajkovanje, je odgovoril, da tega nikakor noče storiti, pač pa mu naj sledi mati v ciganski tabor. Za kaj se je odločila mati, še ni znano.

V kočiji iz Berlina v Pariz. 70 let stari berlinski kočijaš Gustav Hartmann je na pravil sklep, da bo vrnil gospici Durange v Parizu njen obisk in bo prevozil to dolgo pot v kočiji. Hartmann je že odpotoval v svoji stari kočiji iz Berlina in ga je pospremila iz mesta godba, mnogo avtomobilov ter ljudske množice. Stari kočijaš ima seboj 10.000 znakov, katere bo prodajal med potjo in se preživljal na ta način. Zgoraj omenjena gospica Durange, h kateri se pelje stari mož na obisk, je mladostna Parižanka, ki je jezdila na konju iz Pariza v Berlin.

Čudni pojavi. V mestu Kodanj so vtaknili pod ključ 12 letnega dečka, ki je preživljal sebe in celo rodbino s tatvino. Družina je bila tako založena, da je kupil oče z nakradenim denarjem avtomobil. — V Berlinu je porodila 13 letna deklita otroka. Niti doma, niti v šoli niso zapazili, v kake razmere je zabrodil otrok.

Z nogu igra gosli. V Nemčiji je dočakal 80 letnico umetnik na gosli g. Untham. — Untham se je rodil brez rok: bil je sin vzhodno-pruskega učitelja. Že v prvi mladosti se je naučil uparabljeni noge namesto rok. Ker je kazal nadarjenost za glasbo, ga je oče poslal na višjo šolo za glasbo na Lipsko. Postal je dober vijolinist ter je z 19 leti priredil svoj prvi koncert. Potem je 50 let romal po svetu in nastopal v vseh velikih evropskih in ameriških gledališčih. Izučil se je tekom teh let še za umetnega strelca, potapljača itd. Svoje življenje je opisal v posebni knjigi. Za časa vojne je brezplačno zabaval ranjence s svojimi umetnijami. V povojnem gospodarstvu je izgubil vse premoženje in ostal je s svojo ženo brez sredstev.

Najtežja svinja v Nemčiji tehta preko 400 kg.

Temeljito študiral — pa ni doštudiral! Na Zwoezengassi v Jeni na Nemškem so te dni na svečan način pribili marmorno spominsko desko na hiši, kjer je stanoval Wilhelm Demoelius, s priimkom — »večni študent«. Bil je sin protestantskega duhovnika in se je leta 1827 vpisal na bogoslovsko fakulteto. Nosil je 46 let dijaško kapo, nakopičil si je 96 semestrov, udeležil se je neštevilnih pivskih in sabljaških dvobojev ter je prav svečano propadel pri vsakem izpitu. Umrl je še vedno kot dijak — 70 let star, in tovariši, oz. vnuki nekdanjih tovarišev, so zbrali denar za pogreb, ker ni zapustil »večni študent« ničesar razen dolgov.

Šafot v stanovanju. V Altoni pri Hamburgu so aretirali nekega elektrotehnik, ki je hotel na poseben način umoriti svojo ženo. Nekemu znancu je izjavil, da hoče še istega dne »videti kri«, nato je postavil v svojem stanovanju primitiven šafot, prižgal štiri sveče in poiskal skledo iz porcelana, da bi ujel kri. Še preden je izvršil svoj namen, pa ga je zgrabila policija in ga odvedla v norišnico.

Slučaj, da ni prišlo do kake velike nesreče. Na progi Pariz—Lille, po kateri vozi štirikrat na dan brzovlak, so odkrili te dni zalogo min, v kateri so bili 4 nemške granate. Vse te granate so bile spojene med seboj z električno žico in ta je vodila v večjo električno centralo v Nemčiji.

Omenjena železniška proga je bila podminirana za časa svetovne vojne in celih 10 let ležalo pravo skladišče min pod tihom, ne da bi se bila zgodila kaka nesreča. Da se tukaj ni pripetila večja nesreča, je samo slučaj!

Pobegle kaznjence ugnali z gasilno brigado. V kaznilnici v Pricku na Poljskem so se uprli kaznjenci. Razbili so okna ter vrata in pobegnili na dvorišče, kjer so pa naleteli na paznike. Med pazniki ter begunci se je razvila prava bitka, v kateri je bilo ustreljenih pet kaznjencev. Policiji se je posrečilo, da je poklicala na mesto upora mestne gasilce z brigadnicami. Brigadne so bruhale v boreče se upornike mrzlo vodo s tako silo, da so morali pobegniti nazaj v svoje celice in celi upor je bil udušen s curki hladne vode.

Se ni veselil dolgo bogatega plena. Blagajnik poštnega ravnateljstva v Sofiji na Bolgarskem Mutapov je šel ravno iz narodne banke in je nesel seboj 800.000 levov (bolgarski denar). Neznani človek se je zagnal naenkrat proti njemu in ustrelil nanj trikrat iz revolverja ter mu oropal torbico, v kateri je imel ravnatelj težke tisočake. Kmalu po napadu je ravnatelj umrl. Napadalca je prijela policija in mu odvzela bogati plen.

Perzijskega notranjega ministra Amir Tahmasa so napadli ob priliki službenega potovanja razbojniki in ga ubili. Na mesto zločina je odpotoval perzijski šah.

Velikanski požar na Rumunskem. Na Rumunskem gori že več dni šuma Milava, ki obsega 1200 orolov. Pri gašenju so zaposleni poklicni gasilci in vojaštvo. — Škoda je že sedaj ogromna.

Silne poplave v Avstraliji. Po Avstraliji je močno deževalo zadnje dni. Vsled deževja so nastale povodnji, ki so povzročile večmilijonsko škodo. V avstralski državi New South se je razlila voda po velikanskih pašnikih. Utonilo je na tisoče goveje živine, konj ter ovac. Vlada je poslala motorne čolne na avtomobilih, da je upostavila zvezo z živinorejskimi zadrugami, ki so popolnoma odrezane ena od druge.

»Ljudska samopomoč« v Mariboru nazonjan vsem svojim članom, da šteje že z današnjim dnem nad 4000 članov. Prihodnje dni dobijo vsi člani prvo društveno obvestilo s priloženimi položnicami. Ker bodo oddelki B C D skoraj polni, so se osnovali po sklepu zadnje odborovalne seje pododdelki B-I, C-I, D-I, v katere se sprejmejo zopet nekaj časa tudi zdrave osebe v starosti od 50 do 75 let. Kdor še torej ni član Ljudske samopomoči, naj zahteva še danes pristopno izjavo.

Poročila SLS.

Shod SLS pri Mali Nedelji. V nedeljo, dne 15. aprila, po rani sv. maši, vsi na shod SLS, ki ga priredita pri nas narodni poslanec našega okraja g. dr. Hohnjec in oblastni poslanec g. Rajh. Popoldne ob 3. uri se vrši shod na Kamenščaku, kjer nastopita ista govornika.

Veliki shod Slovenske ljudske stranke za okraj Maribor levi breg se vrši na belo nedeljo, 15. aprila po rani sv. maši (ob pol osmih) pri Sv. Marjeti ob Pesnici v gostilni Kramberger, ob obilni udeležbi pa pod milim nebom pri cerkvi. Na shodu govori: narodni poslanec Žebot, oblast-

ni poslanci mariborskega okraja. Po shodu seja okrajnega odbora SLS za mariborsko-lenarški okraj.

Somišljenikom in prijateljem v ptujskem okraju! Ker imamo razpravljati zelo važne in nujne zadeve in ker hočem podati podrobnejše poročilo o državnem proračunu, o novem davčnem zakonu in o notranji in zunanji politiki, prosim Vas, da se shoda zaupnikov na belo nedeljo udeležite polnoštevilno! To tem bolj, ker vsled dela v parlamentu ni izgleda, da bi zamogel iti po farah. Na svidenje! — Iv. Vesenjaj.

Občni zbor krajevne organizacije SLS v Škalah pri Velenju se je nedavno vršil. Bil je prav lepo obiskan. Udeležil se ga je tudi tajnik SLS in oblastni poslanec g. Ovčar, ki nas je z lepim govorom navdušil. Novoizvoljeni odbor nam daje upanje, da bo naša stvar prav dobro napredovala. Korajžno na delo in Bog z nami!

Občni zbor delegatov SLS v Sv. Petru na Kronske gori. Na velikonočni podeljek se je vršil občni zbor delegatov SLS pri Sv. Petru na Kronske gori. Zborovanja se je udeležilo mnogo naših mož in fantov, ki so z velikim zanimanjem poslušali govornike in sicer tajnika SLS g. Ovčarja iz Maribora in druge oblastne poslance slovenjegraškega okraja. Izvoljen je bil tudi novi odbor, ki nam jamči, da bode dobra stvar v naši župniji dobro uspevala. Bog živil!

NAŠA DRUŠTVA

Prosvetna zveza v Mariboru. V zmyslu okrožnice okrajnega finančnega ravnateljstva z dne 3. aprila 1928, br. 2762, uživajo, kakor smo v zadnji številki »Slov. Gospodarja« poročali, vsa včlanjena društva za vse prosvetne prireditve 10% takso od vstopnice brez vsake prošnje za uverjenje o umetniškem značaju.

Odbor Krščanske ženske zveze v Mariboru uljudno vabi vse članice, člane ter prijatelje društva na predstavo »Pasijon« v nedeljo, dne 15. aprila ob treh popoldne v narodnem gledališču. Pričakujemo prav obilne udeležbe! — Odbor.

Sv. Rupert v Slov. gor. Na praznik sv. Jožefa je vprizorilo tukajšnje Prosvetno društvo misijonsko igro. V nabito polni dvorani so ljudje presenečeni zrlji vsa grozodejstva, ki se vrše v afriških pokrajinah, kjer še tava večina prebivalstva v temi nevere pod vplivom raznih čarovnikov, videli smo tudi, kako blažilno vpliva krščanska vera na zamorce. Bili so res pretresljivi prizori, ko so nam predstavljale naše igralke Afrikance kot malikovalski narod, ki žrtvuje svojim bogovom celo svoje otroke. Dobiček 700 dinarjev se je odposlal v korist afriških misijonov. Želimo, da nas igralke zopet kmalu razveselijo s takimi prireditvami!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Orliški krožek ponovi na belo nedeljo, dne 15. aprila, popoldne po večernih predstavah lepe igre »Ukrajni deni biseri«. Udeležite se je v velikem številu domačini in sosedje!

Gornja Račgona. V nedeljo, dne 15. aprila priredi naše Katoliško prosvetno društvo velezanimivo igro v 4 dejanjih: Dve materi. Začetek ob 3. uri popoldne. Prijatelji in somišljeniki, obiščite nas! Odbor.

Št. Janž na Vinski gori. Dne 9. aprila je priredilo Prosvetno društvo protestno zborovanje proti nekulturnemu, krvavemu preganjanju mehikanskih katoličanov. Vršilo se je

predavanje, ki je pojasnilo mehikanske razmere in vzroke preganjanja. Lepo deklamirana pesem nas je navdušila za Kristusa Kralja, k odločnosti zanj pa užgala naša srca pesem »Povsod Boga«, s katero je naš pevski zbor otvoril in zaključil zborovanje. Od občinstva z odobravanjem sprejeto resolucijo sta podpisala društvo in župnijski urad ter po Prosvetni zvezi vposlala na pristojno mesto. Z vzklikom »Živel Kristus Kralj, živel mehikanski katoličani!« se je uspelo zborovanje zaključiti.

Braslovče. Tukajšnje katoliško prosvetno društvo priredi na belo nedeljo, dne 15. aprila, ob treh popoldne v Društvenem domu narodno igro »Divji lovec«. Med odmori igra tamburaški zbor.

Koprivnica. Gregorijanski koledar smo malo spremenili in imeli že radi cerkvenega posta belo nedeljo — seveda samo na odru naše dvorane, kjer smo uprizorili igro s tem imenom in to na materinski dan 25. marca. Sicer skromno, a prav prisrčno smo obhajali praznik naših mater. G. župnik je v pozdravnem govoru obrazložil pomen tega dneva in z zbranimi besedami proslavil pričujoče matere. Dekleta so pod njegovim vodstvom zapela par pesmic in nato uprizorile podučljivo in za ta dan kaj primerno igro »Bela nedelja« s precej dobrim uspehom. Nekatere matere so bile do solz ganjene in so v radostnem razpoloženju zapuščale dvorano, želeč, naj se zopet kmalu kaj uprizori. Dne 22. t. m. imamo pa občni zbor Prosvetnega društva. Vabljeni so vsi člani in nečlani, da se ga udeleže, da se v bodočem letu delo v društvu še bolj razmahne in poživlji.

Rešitev ugank. Ko našega Odrešenika ni bilo ne na svetu in ne v nebesih, ne v predpeklju, je bil — na križu med nebom in zemljo. — — Kristus je zapustil križ, na katerem je visel — svetost, ker se imenuje odslej sveti križ. — — Vsak tat, kadar krade, pozabi, da ga Bog vidi. — — Za Velikonoč nihče ne je pernate živali, ampak — brez perja. — — Snega je na Veliki kopri o Veliki noči toliko, da je pokrita, ostali sneg že leži na snegu. — — Ženska ima v cerkvi večjo pravico, ker je — pokrita.

Nove uganke. Je lepa beseda v vsaki molitvi, a daš spredaj še eno črko, pa dobiš sredstvo, s katerim so enega svetnika uničili. — Kateri svetnik ima največ zob? — Kako se neprijetni gost z lepimi besedami ven vrže? (Poslal Oto Srabotnik.)

Razdelitev velikonočnih daril, 8 pisank v skledi med 8 otrok je mati tako razdelila, da je osmemu dala pisanko v skledici, tako so res vsi dobili in je bila ena pisanka v skledi.

Osramočen dobrotnik: Sinček: »Povejte mi, oče, ali črnici, za katere ste zdajle darovali v nabiralnik, ne nosijo hlač?« — Oče: »Seveda jih ne nosijo!« — Sinček: »Zakaj pa ste darovali v nabiralnik za za morčke — hlačni gumb?«

Jürek Cmürek se je naenkrat začel jokati, ko je vstopila mamica v hišo. »Kaj pa ti je, Jürek?« — On pa je jokaje odgovoril: »Včeraj sem padel na vrtu in se pobill!« — Mama: »Zakaj pa potem danes jokaš? Ali te še boli?« — Jürek Cmürek: »Nič me ne boli, ampak vas ni bilo včeraj doma!«

Samo eno klofuto! Sodnik: »Koliko klofut ste dali tožniku?« — Zatoženec: »Sa-

mo eno klobuto! — Sodnik: »Tožnik pa pravi, da ste mu jih dali 10.« — Zatože: nec: »Ne, gospod sodnik! Samo eno krepko klobuto sem mu prisodil. Z ozirom na njegovo slabo zdravje pa, ker ene krepke ne bi prenesel, sem jo razdelil na deset lahkkih klobut.«

Dober zagovor. Sodnik šoferju: »V svoji divji vožnji ste povozili z avtom vaškega zdravnika, ko je ravno šel k bolniku. To je obtežljivo!« — Šofer: »Gospod sodnik, ravno narobe! Gotovo je, da sem bolnika rešil gotove smrti, ker ni ta zdravnik prišel več k njemu!«

Franček-pijanček je srečal na poti svojega prijatelja Tončka-kujončka ter mu je ponudil cigaro, naj jo kadi. Tonček-kujonček pa mu reče: »Veš, Franček hvala lepa, če jaz kadim, potem ne morem spat!« Franček-pijanček pa mu odgovoril: »Pri meni pa je ravno narobe, če pa jaz spim, tedaj pa ne morem kaditi!«

Franček-pijanček se je na velikonočni ponedeljek podal v mesto ter se ga je do večera zopet nalezel, da je nazadnje začel v gostilni sitnariti tako dolgo, da ga je krčmar pri durih ven vrgel. Ko je Franček na ulici ležal, se je malo streznil ter samemu sebi dejal: »Poškodovan sicer še nisem, pa zapomni si bom, vselej kadar bom šel v mesto, bodem za vsak slučaj polšter seboj vzell!«

Pri sodnji. Sodnik obtožencu hudodelniku: »Vi ste torej na smrt obsojeni, pač pa si lahko za olajšavo izvolite, kakšna smrt bi vam bila najljubša.« Obtoženec: »Prosim torej slabost starosti.«

Iz šole: Deklica v šoli je imela navado, ako je kedaj zvezek s črnimol poniesnala, da je rekla »oj ti svinja«, učitelj jo svari in reče deklici, da to ni svinja, ampak mora reči madež. Čez nekaj dni ostane deklica doma in učitelj jo vpraša, zakaj je izostala. Deklica pa odgovori: »Prosim, včeraj nisem mogla priti, ker so oče doma madež zaklali!«

Listnica uredništva.

Sv. Anton v Slov. ogr.: Počakajmo na uredbo, ki jo ima izdati oblastna skupščina, da ne bo zmešnjave. — Loka pri Žusmu: Orožnika ne hvali in ne grajaj! — Sv. Ožbalt ob Dravi: Napad preveč oseben. — Lehen-Brezno: Od vas nismo nič prejeli in ne moremo objaviti. — Šoštanj: Žaljivo. — Ložnica: Gospodu poslancu se zahvalite v pismu. — Sv. Martin pri Vurbergu: Dopis bi fante le razjaril.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Na zagrebški borzi se je zadnje dni dobilo v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 10. aprila pa v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 798.55 do 801.55.
100 italijanskih lir za 300.25.
100 madžarskih pengov za 993.35.
1 ameriški dolar za 56.81.
100 francoskih frankov za 222.77 do 224.77.
100 nemških mark za 1358.25 do 1361.25.
10 Očehoslovaških kron za 168.10 do 168.90.

SEJMI:

16. aprila: Sv. Lenart v Slov. gor., Sv. Mohor, Rogatec in Vojnik.
17. aprila: Kapela pri Brežicah.
18. aprila: Vransko.
20. aprila: Sv. Tilen.

Sejmsko poročilo z dne 10. aprila 1928: Pri gnanih je bilo: 13 konj, 12 bikov, 161 volov, 337 krav in 4 teleta, skupaj 527 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8.25 do 9 Din, poldebili voli 7.50 do 8 Din, plemenski voli od 7 do 7.50 Din, biki za klanje 7 Din, klavne krave debele od 7 do 7.50 Din, plemenske krave od 6 do 6.50 Din, krave za klobasarje od 4.50 do 5.50 Din, breje krave od 5.75 do 6.25 Din, mlada živina od 7.50 do 8 Din. Prodalo se je 325 komadov, od teh v Avstrijo 51, v Italijo 79 komadov.

Mariborske sejmsko poročilo. Na svinjski sejmem dne 30. marca 1928 je bilo pripeljanih 315 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 80 do 100 Din, 7 do 9 tednov 250 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 350 do 420 Din, 5 do 7 tednov stari 450 do 500 D, 8 do 10 mesecev stari 550 do 620 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 17 Din. Prodalo se je 195 komadov.

Mariborski velikonočni trg. Prvi dan velikonočnega trga, na veliki četrtek, je bilo samo 14 slaninarjev na trgu, ki so prodajali meso in slanino po zmerni ceni, to je po 15 do 25 Din za 1 kg. a kljub temu kupčija ni bila prav dobra. Na veliki petek in na veliko soboto slaninarjev sploh ni bilo na trgu, pa zato so napravili v teh treh dneh domači mesarji prav dobro kupčijo. — Perutnine topot ni bilo veliko, cene so bile običajne. Domači zajci so se prodajali po 15 do 35 Din komad. Kozličev je bilo 30, ki so se prodajali po 25 do 100 Din komad. — Krompir, zelenjava in druga živila, sadje in sadike: Vsega tega je bilo topot v obilici na trgu. Cene so pa bile: krompirju 1.25 do 1.75 Din, solati italijanski 12 do 14 Din, kislemu zelju 4 Din (po trgovinah 3 Din), kisli repi 2 Din, hrenu 8 do 10 Din za kg, domači solati (regratu, berivki, motovilcu, špinači) 1 Din za kupček. Masla se že veliki četrtek popoldan ni dobilo, akoravno so bile cene surovemu, kuhanemu in čajnemu maslu zelo visoke. Ravno tako je bilo z mlekom, katero se je prodajalo na veliki četrtek po 5 do 6 Din, a na veliki petek po 8 Din liter in ko so se ženske takorekoč trgale zanj, je cena poskočila celo na 10 Din liter, to pa zato, ker v Mariboru prodajajo kmetje in kmetice svoje pridelke poljubno, ne oziraje se na od tržnega nadzorništva predpisane cene. Na veliko soboto so cene mleku zopet padle na 4 do 5 Din za 1 liter — Sadja in posebno pomeranč in limon je bilo v veliki obilici na trgu in cene so bile primeroma majhne, kajti radi praznikov se niso podražile prav nič. Cene cvetlicam so bile obične 3 do 25 Din za komad in tudi sadikam so bile cene zelo zmerne. — Lesene robe ni bilo prav nič na trgu, ker so šli vsi Ribničanje za Velikonoč domov. Tudi lončene robe je bilo prav malo, katere se je kljub nizki ceni prav malo prodalo. — Tako je bilo na prvem, drugem, kakor tudi na tretjem mariborskem Velikonočnem trgu.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 4. t. m. je bilo 12 vozov sena in 4 voze slame na trgu. Cene so bile senu Din 80 — 100, slami pa Din 50 — 55 za 100 kg. Na Veliko soboto pa ni bilo niti sena, niti slame na trgu.

Gospodarski drobiž!

ZELIO-ZRNA KOT SREDSTVO PROTI MIŠIM.

Ne samo na polju, temveč tudi v človeških bivališčih in poslovnih prostorih utegnejo postati miši prava nadloga. Tako

je bilo v uradu sreskega poglavarja v Ljutomeru, ki je dislociran v dokaj stari zgradbi mestne občine v Ljutomeru. Miši v tej zgradbi so postale sčasoma tako drzne, da so skakale pri belem dnevu in v celih skupinah po tleh in po pisarniški opremi, ne meneč se za prisotnost pisarniškega osebja in rožljanje pisalnih strojev. Nič ni zaleglo, ko sem prinesel mačko, da bi jih polovila.

Ko so začele gristi že arhivo sem poskusil s »Zelio-zrni«, ki sem jih prejel v poskusne svrhe od dr. phil. Loschnig-a iz Zagreba. Zrna sem natrosil ob zidu v bližini lukenj, odkoder so prihajale miši. Naslednje jutro sem opazil, da so manjkala zrna, nekaj pa jih je bilo zdrobljenih. Razveselilo me je, da so jim zrnca dobro teknila. Toda tudi miši so nekam zginile in niti ene ni bilo več opaziti. Dva dni za tem mi je povedala hišnica, da je pri pometanju našla mrtve miške. Od tega časa se miši v uradnih prostorih sploh niso več pojavile. Učinek tega sredstva je bil zetagadelj in ga morem le toplo priporočati.

Vekoslav Štampar, kmetijski referent.

Kako se najbolj uspešno podgane lovijo? Kjer je največ podgan, se postavi kad, jo napolni do tri četrtine z vodo, na vodo se potem natrosi na prst debelo seneni drob, med drobom se malo natrosi starih ocvirkov. Podgana pride, voha že od daleč ocvirke, skoči v kad, seveda misleča, da je kako trdno dno, in v vodi utone. Dobro je tudi, ako se še znotraj v kadi na vrhu malo z milom (žajfo) namaže. Pisatelj tega je pred kratkim našel v kadi na ta način mrtvih podgan.

Da krava po teletu več ne muka. Ako se tele od krave odstavi, da namreč ne ziza več, ali pa če se tele proda, ima krava navado, da še kaki teden po teletu muče. Tako mukanje ni prijetno slišati ter se kravi priveže na roge tisti vrviček (štrik), s katerim je bilo tele privezano. Krava voha tisti vrviček od svojega teleta, je s tem zadovoljna in na mukanje pozabi.

F. Turnšek, Polzela:

O signiranju hmelja.

Iz obširnega in zanimivega poročila, ki nam ga je naš vrli somišljenik g. Turnšek poslal o glavni skupščini Hmeljarskega društva v Žalcu 25. marca, moremo vsled pomanjkanja prostora objaviti samo naslednji odlomek o signiranju hmelja:

Pri poročilu o anketi v zadevi obveznega signiranja hmelja v Beogradu je buknilo na dan jako pereče vprašanje našega hmeljarstva, namreč o obveznem ali neobveznem signiranju hmelja. Med tem, ko se trgovina brani obveznega signiranja z vsemi močmi, so producenti bili do zadnjega časa napram temu vprašanju skoro preveč malomarni in brezbrizni. Šele zadnje leto jih je podučilo, da ne smemo več čakati, ker bije že 12. ura našemu obstoju. Mi ne moremo dopustiti, da bi se pod našim imenom prodajalo manjvredno blago tujega izvora, n. pr. hmelj iz Banata in Bačke iz Savinjske doline kot savinjski hmelj, kar se je dogajalo. Treba je temeljite remedure, energičnega nastopa brez obzira, četudi so pri tem prizadeti razni prekupci. Samo obvezno signiranje more dvigniti ugled našemu blagu, izklju

čiti razne manipulacije, upamo pa tudi, da bode pospešilo direktno prodajo v pivovarne brez dveh ali treh posredovalcev. Tu bo prišla v poštev tudi naša znana slovenska poštenost, katera nam bo gotovo olajšala direktno prodajo, seveda če je ne bo zastrupljevala trenutna dobičkaželjnost raznih nepoštenih hmeljarjev, prekupcev in trgovcev.

Obvezno signiranje je vpeljano na Češkem že par let, nameravajo ga vpeljati še tudi v Nemčiji. Tamkaj še stvar ni tako aktualna, ker itak ves pridelek konsumirajo doma, navezani so celo na uvoz. Nasprotno pa moramo mi 90% našega blaga izvažati.

Kakor ima vsaka stvar svojo senco, tako ima tudi obvezno signiranje svoje napeke, največ v tehnični izvršitvi, je pa v načelu zdrava ter edina rešitev našega hmeljarstva. Hmelj je borznotržno blago, katerega cene odvisijo mnogokrat od hitre in pravočasne postavitve na trg. Vsaka manipulacija s hmeljem, ki bi hiter prevoz na svetovna tržišča ovirala, je — škodljiva. Naša skrb bodi, da na podlagi poizkusov in izkušenj skušamo teorijo čim bolj približati praksi, to je signiranje napraviti zanesljivo, obenem pa naglo in praktično in poceni brez večjih ovir za producenta ali trgovca. To točko bomo zadovoljivo rešili le v sporazumu med trgovci in hmeljarji, le v skupnih posvetovanjih, katerih temelj bode in mora biti: obvezno signiranje. To pa je nemogoče, ako bodo trgovci stali nepremakljivo na svojem stališču ter a limine odklanjali vsak razgovor in dogovor o obveznem signiranju.

Ravno pri tem vprašanju se je pokazal naš stari greh, da v naše spore, naše prepire vlačimo tujce, jim dajemo mesto sodnika, oziroma se njih pomoči poslužujemo proti bratu sosedu. Tudi v tem slučaju so protivniki obveznega signiranja poklicali na pomoč inozemstvo, importirali svoje mnenje v tujino, povečali slabe točke načrta, jih razširili med svetovno trgovino, hoteč tako s pritiskom tujcev prodrati s svojim stališčem. Vsaj tako moramo smatrati brošuro g. Vouka, izdano v slovenskem in nemškem jeziku, katera se je razširila na svetovni trg. Brani se sicer z izgovorom, da je brošura samo njegovo poročilo firmam, katere on zastopa. Mi pa smo mnenja, da je brošura prekoračila delokrog objektivnega, nepristranskega poročila, da s sporoča mnenje in grožnje naših prekupcev v tujino, hoteč povzročiti nerazpoloženje tuje trgovine proti nam, namiguje celo na bojkot svetovne hmeljske trgovine v slučaju obveznega signiranja našega hmelja. Je to dejstvo, katero moramo ne samo s stališča hmeljarjev, temveč še bolj z nacionalnega stališča najodločnejše obsoditi. Tovrstna reklama je mogoča samo pri nas. K takšni reklami je treba pripomniti, da prodajamo 90% našega blaga v tujino, a naše pivovarne krijeje svoje potrebe zopet 90 odstotkov iz tujine, iz čeških in nemških trgov, kjer mnogokrat naše blago plačujejo mnogo dražje kot češki ali nemški hmelj. Nasprotno pa Nemci, kateri morajo hmelj celo uvažati, delajo reklamo po vsem svetu, pri kritju lastnih potreb dajejo iz patriotizma prednost svojemu, četudi nekoliko slabšemu blagu. Nam pa je tujec ljubši kot sosed, sosed ljubši kakor

brat, pa se še pritožujemo, da ne moremo nikamor naprej. Nikdar ne bodo tujci gledali na našo dobrobit, na naš napredek, ampak vedno le na svoj profit.

Smo in moramo biti za obvezno signiranje, kajti to je naša bodočnost. Ne sme pa se urediti s par potezami peresa, površno, ampak temeljito po dobrem predstudenju glede tehnične ureditve.

Debate na skupščini o tem predmetu so se v glavnem udeleževali gg. Turnšek, kateri je pojasnjeval tozadevno stališče zbora zaupnikov SLS v Celju dne 19. marca, dalje Petrič, ki je razlagal svoje utise iz Nemčije glede tega vprašanja, ter od vodstva Roblek in Pikel.

Naloga beljakovin v človeškem telesu.

Naloga prehrane je, vzdrževati ravnotežje med prejemki in izdatki redilnih snovi v telesu. To ravnotežje vzdržimo, če dovajamo telesu toliko in tako hrano, da krije potrebe in potroške. Vsako delo, ki ga organizem opravlja, tudi dihanje, prebava, gibanje, telesni in duševni napor ima za posledico porabo gotovih redilnih snovi. Ako dobi telo teh premalo, se hrani od telesnih rezerv in ko so te porabljene, jemlje snovi telesa. Telo izgublja na teži, kri slabi, pojavi se hiranje in nazadnje smrt.

Vsprejemanje hrane urejujeta glad in žeja. Glad je zahteva organizma po jedi. Občutek suhega, pekočega grla je zahteva organizma po tekočini.

Vsaka redilna snov vrši v telesu važne naloge in vsaka prispeva, da se vrši poslovanje v redu in brez ovir.

Med redilnimi snovmi zavzema prvo mesto beljakovina, ki ima svoje ime po beljaku jajca, v katerem se nahaja. Beljakovina tvori mišice (meso) in služi telesu v iste namene, kakor zidarju gradivo. Če manjka v hrani beljakovina, telo ne more rasti in se povoljno razvijati. To velja še prav posebno za doraščajočega človeka; saj moremo s tehtnico ugotoviti, kako privzema telo v tej dobi stalno na teži. Otrok, čigar hrana vsebuje premalo beljakovin, zaostane v rasti in razvoju.

Beljakovine so tudi bistven del telesnih sokov, kakor krvi in prebavilnih sokov, ter obenem nadomeščajo v telesu porabljene beljakovine.

Potrebno beljakovino nahajamo v jajcih, mleku, siru, mesu, v stročnicah in v žitu. Doslej je veljalo pravilo, da je beljakovina vseh živil enakovredna. Znanstvene preizkušnje so pa pokazale, da imamo živila s popolno in nepopolno beljakovino. Kruh vsebuje beljakovine. Če bi pa hotel kriti človek potrebo po beljakovinah s samim kruhom, bi shiral vsled pomanjkanja beljakovin. Odkod to? Beljakovino sestavlja 18, takozvanih aminovih kislin in le tista beljakovina je popolna, ki ima vse kisline. Če bi ena sama od teh manjkala, je pravilno življenjsko delovanje v telesu onemogočeno. Popolne beljakovine so v mleku, siru, jajcu, mesu, krompirju in v zelenih delih rastlin, n. pr. v špinaci.

Nasprotno manjka v moki, fižolu, grahu in leči nekaj teh kislin in beljakovina teh živil je zato nepopolna.

Ako pa pridenemo nepopolnim beljakovinam le malenkostno količino kakega živila s popolno beljakovino, n. pr. kruhu par žlic mleka, izpopolnimo nepopolno beljakovino. Za gospodinjo je torej važno, da preudarno izbira in sestavlja živila in se varuje vsake enostranosti pa tudi potrate.

Kadar uživamo meso, izločimo iz jedilnika drugo beljakovinasto hrano, n. pr. z jajci in mlekom pripravljene močnate jedi. Ako pa tvori jed živilo z nepopolno beljakovino, ga napravimo s primerno pripravo popolnega. Tako pijemo h kruhu mlečno kavo, kuhamo riž in zdrob z mlekom, zamesimo v močnato jed jajca ali mleko. Beljakovino v fižolu, grahu in leči napravimo z malenkostnim pridatkom mesa popolno. Ker je znanstveno dokazano, da potrebuje telo sorazmerno le malo beljakovin (40 do 60 gramov dnevno), se nam je varovati vsake potrate, ki nam po eni strani prazni žepe, na drugi pa obremenjuje in slabi prebavilne organe in povzroča bolezni.

Nasveti.

Molji. Molji kot taki ne povzročajo nebene škode, pač pa iz njihovih jajčec izlezle ličinke. Mirno odlaganje jajčec preprečimo, če v spomladi redno vsak teden iztepamo volneno blago in kožuhovino. Čez poletje spravimo sukno, kožuhovino in podobno v škatlje ali v zaboje, ki se trdno zapirajo. Vmes poiagajmo časopisni papir, s katerim zatlačimo tudi vse praznine. Učinkovito sredstvo tudi dobimo, če raztopimo v pol kozarca ogretega špirta 3 deke kafe in primešamo pol kozarca terpentina. S tem pomočeni pivni papir polagamo med obleko. V vzmetnice poblazinjene oprave natlačimo orehov ga listja in zadelajmo s časopisnim papirjem. — Posebno radi se naselijo molji v blago rdeče ali modre barve. Iz poblazinjene oprave, pa tudi iz sten in sob jih odpravimo s kisovo paro. Opravo pri tem pokrijmo, da para dalje časa učinkuje. Na vroče železo ali kamen vlijemo kisa in držimo tako, da more para do vseh kotičkov, v katerih bi se nahajali molji. Para jih pomori.

Deske pri podu se sčasoma vsušijo in nastanejo špranje, v katerih se nabira ne snaga, ki se razkrajja in kuži zrak. V takih špranjah so lahko tudi gnezdišča glivic, povzročiteljic raznih nalezljivih bolezni. Take špranje osnažimo in suhe zamažimo s kitom, za katerega smo zamešali firnež z močno žganim gipsom v gosto kašo.

Madeže od črnila, zlasti dokler so sveži, odpravimo brez škode za tkanino na sledeči način: Madež namažemo z zelenim milom, kanimo nanj par kapljic vode in ga denimo na sonce. Skoro osušenega iznova povlažimo in premenčajmo. To ponovimo trikrat, nakar ga izperimo. Če bi madež še ne izginil, to ponavljajmo, dokler ni o njem več sledu.

Črno volneno blago očistimo najbolje z govejim žolčem. Žolč zmešamo med vročo vodo, s katero krtačimo umazano blago. Ko smo ga še v čisti vodi izplahnili, ga

neožetega osušimo na zraku in vlažnega zlikamo.

V številki od 15. marca se je vrnila pomota pri članku o kalitvi semena. Seme na ne kalimo v moki, ampak v mliki (svižu), drobnem pesku, ki ga dobimo ob vodah.

DOPISI

Ruše. Za župana v Rušah je bil izvoljen g. Mirko Gorišek ravnatelj tovarne za vžigalice za svetovalce pa gospodje: Ivan Ravnjak, Ferdo Ozvald, Štefan Erhatic in Jožef Jug. — Na veliki petek je umrla gospa Jožefa Kolar, soproga vpokojenega orožniškega narednika, in je bila na velikonočno nedeljo ob izredno veliki udeležbi domačinov in tujcev slovesno pokopana.

Božja pot Devica Marija na Kamnu. Kake četrte ure od trga Vuzenica stoji na majhnem gričku prijazna in lepa cerkva, posvečena Materi božji pod imenom Devica Marija na Kamnu. Dohod od Vuzenice je lahek ali skozi spodnji trg, ali pa od zgornjega trga po lepi, senčni poti nad železniškim tirom. Cerkva je stara in omenjajo jo: Hofschatzgewölbücher IV, 653, Celje, 27. marca 1383. Takrat je grof Herman iz Celja s posebnim pismom nastavil pri imenovanju cerkvi posebnega kaplana, ki je tam opravljal službo božjo. Zidana je bila cerkva že v 12. stoletju. Začetek ali povod zidanja je, kakor pripoveduje kronika, bil čudodelen in opišem ga drugokrat. Cerkva je kmalu postala priljubljen kraj domačinom in tudi tujim romarjem, ki so tukaj na priprošeno Mater božje našli uslišanje svojih prošenj. Prigodilo se je tukaj tudi več čudežnih dogodkov. Pred nekaj leti se je ravno pod cerkvico prevrnil vlak; strojevodja, ko je videl nevarnost, je zaklical k Mariji, skočil iz stroja in ostal nepoškodovan. Tudi popotnikom, čeravno se je nekaj vozov prevrnilo, se ni zgodilo nič žalega. Ta strojevodja je rešitev pripisoval pomoči Mater božje in je vsako leto ob obletnici prišel na Kamen se zahvaliti. — Ker se je izrazila želja, da bi se romanje poživilo, bo na prvi romarski shod to je drugo nedeljo po Veliki noči, imenovano kamenska nedelja, letos dne 22. aprila, pri cerkvi večje opravilo in sicer: ob sedmih bo sv. opravilo v farni cerkvi v Vuzenici; od 8. ure naprej bo na Kamnu 1. gospod spovednik; ob devetih bo prva sveta maša; ob pol desetih druga (med tem pride ob devetih procesija iz Mute); ob desetih bo sv. opravilo (pridiga in slovesna sv. maša), katero bo opravil ml. g. kanonik dr. Maks Vraber. Priložnost k sv. spovedi bo pobožnim romarjem dana v župni cerkvi in tudi na Kamnu. — Na Markovo bo na Kamen šla procesija iz Vuzenice in Trbonj in bote tam vsaj dve sveti maši s pridigo ob 9. uri.

Sv. Mesto — Koroško. Ker procesija iz Dravograda — Mute na belo nedeljo ne utegne priti, bo cerkveni shod na Sv. Mestu 3. nedeljo po Veliki noči, to je 29. aprila 1928.

Sv. Peter niže Maribora. Za Veliko noč je nam okrajni zastop otvoril novi del okrajne ceste od Lorberja pod cerkvijo ob Dravi do Sandeja. To je najvažnejši kos ceste. Poprej smo morali voziti pri Lorberju čez strmi klanc v hrib in pri cerkvi zopet po strmih klancu navzdol k Dravi. Odslej pa vodi nova cesta naravnost ob Dravi naprej. Okrajni zastop je žrtvoval za ta del ceste velike denarne žrtve. Vsi Šentpeterčani smo hvaležni možem Slovenske ljudske stranke, ki so to izvršili, kar nekdanji nemški okrajni zastop ni hotel storiti. In še več! Kmalu po Veliki noči se bo začela graditi nova okrajna cesta čez hrib proti Sv. Lenartu. Načrti, kakor čujemo, so že gotovi. V sredo je komisija na licu

mesta vse potrebno določila. Iz Drave je dal okrajni zastop letošnjo zimo navoziti veliko količino gramoza, ki se bode uporabljal pri gradnji nove ceste. Okrajni zastop hoče v l. 1928 dovršiti cesto do vrha nad Brandisovim posestvom. Z novo cesto odpadejo nepojmljivo strmi, globoki, ozki in blatni klanci, ker bo nova cesta tako spretno speljana. da bode strmina do kapelice vrh hriba znašala samo približno 7%. Pomislimo samo, kaj je trpela uboga živina, predno je prišla s težkim vozom od Drave na vrh do Nebove! Mi vemo, kateri stranki se imamo zahvaliti za to novo cesto. To je naša Slovenska ljudska stranka! Njen poslanec Zebot ni prej miroval, da jo je dosegel! Tega ne more nihče tajiti. Od drugih strank še nismo nič dosegli, k večjemu, da nam ob volitvah kot samostojneži, demokrati ali socialisti obečavajo zlate gradove!

Razvanje. Naše gasilno društvo se je v zadnjih letih zbudilo iz svojega zimskega spanja ter se začelo prav lepo razvijati. Iz različnih prireditev, podpor od strani občinstva ter oblasti si je prištedilo toliko, da si je naročilo novo turbinsko brizgalno, katera bode v najkrajšem času dospela. Zahvaliti se je odboru in tudi posameznim članom društva ter vsem cenjenim darovalcem, da so k temu napredku društva toliko pripomogli. Ker pa društvu še vedno primanjkuje denarja za odplačilo turbinke, je priredilo pri Černetu dobrodelno zabavo s uprizoritvijo igre: »Razvalina življenja«. Nastopil je prvič tudi pevski odsek gasilnega društva pod pevodjem g. Sterle-tom iz Hoč. Ne bodemo laskali, če pripomnimo, da je prvo kot drugo krasno uspelo.

Sv. Barbara v Slov. gor. Pred kratkim smo pokopali enega izmed najstarejših mož župnije in sicer Jožefa Frasa, bivšega posestnika v Zgornji Koreni. Mož je bil star 91 let. A sedaj zopet oznanjajo zvonovi, da je zapustil to solzn odolino Jakob Damiš, posestnik v Sp. Koreni, in sicer v 82. letu svoje sarosti. Rajni je bil trden kot skala na strani naše stranke in je še kljub svoji visoki starosti s palico v roki prilzeel na volišče. Še pri zadnjih občinskih volitvah, ko je bilo v naših vrstah več izdajic, je on moško in odločno stal z nami, zato ti kličemo: Dragi občan, spavaj sladko, naj ti bo lahka zemlja! — Dne 27. aprila se bo vršila licitacija lova občine Korena in za to bi želeli, da bi kupil lov mož, ki bi nam že vendar enkrat temeljito iztrebil to zajčjo nadlego. — Kakor se kaže, bo letos prav lepo cvetelo pri nas. Daj nam Bog dobro sadno letino!

Št. Ilj v Slov. gor. V našem kraju smo vedno bolj napredni. Poleg nove ceste iz Št. Ilja k Mariji Snežni smo dobili še žično železnico, ki prevaža les, premog, industrijske izdelke in drugo robo iz postaje Št. Ilj čez Selnico v tovarno lepenke na Sladkem vrhu ob Muri. Pri postaji je zgradila tovarna velik tovorni kolodvor in skladišče in od tam so napete štiri debele železne vrvi, katere nosijo na višinah visoki stebri. Pogon železnice je s pomočjo električne sile. Neprestano drčijo iz Sladkega vrha do Št. Ilja in nazaj vozički v zraku s težkimi tovorii. Precej domačih ljudi je tu našlo zopet zaslužek. Tovarni sedaj ni treba prevažati sirovin in lepenke čez Avstrijo. — Pri novi cesti se bodo baje zopet začela dela, da se enkrat dovrši ta prepotrebna prometna zveza med Mariborom in Apačko kotlino. Ker ob strmih in visokih nasipih ni prav nobene ograje, se lahko zgodijo velike nesreče. Opozarjamo oblastni odbor, da naj kmalu postavi ob straneh močne ograje. Na vsak način je tudi potrebno, da se cesta po sredini posuje z grobim peskom, ker z govejo živino ne moremo voziti po debelem gramozu. Slišimo, da pride kmalu zemljemec, ki bo odmeril zemljišča za cesto, da tako pridejo prizadeži do denarja. — Ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani opozarjamo, da naj vendar pri prehodu zraven gostilne Haring, kjer vodi jareninska okrajna cesta čez

železnico, vpostavi zopet čuvaja, kakor je to prej bilo desetletja. Zatovalnice se sedaj zapirajo iz postaje in tako morajo vozniki po zimi v mrazu ali v dežju po pol ure in še več čakati, da se spomnijo na postaji na zaprte zatovalnice. Cela vrsta voznikov stoji večkrat pri zatovalnici in čaka na milostno otvoritev. Ljudje izgubijo s tem mnogo dragega časa. Zahtevamo, da direkcija drž. železnice vendar enkrat ugodni potrebi ljudstva in postavi čuvaja, ki bo sproti odpiral in zapiral zatovalnice!

Ceršak ob Muri. Zlati mir, ki je vladal v naši občini že od nekdaj, je izginil, odkar so začeli rogoviliti takozvani »demokrati«. S pomočjo glasov zapeljanih delavcev iz tovarne in financarjev so pri volitvah s par glasovi večine dobili občino v roke. Ali že takoj prvi sklepi in koraki novih gospodarjev so bili protizakoniti in glavarstvo je iz teh razlogov odstavilo novi občinski odbor in postavilo zopet starega župana in staro odbor. Kaj se je vse zgodilo, ne bomo opisovali, ker se vrši stroga preiskava. Povem pa tistim zapeljanim volilcem samo to: Nov župan in njegov pomagač sta zaračunala za pijačo in kruh 950 Din iz občinske blagajne! Za ta izdatek ni imel župan nobenega sklepa in sploh nikjer na štajerskem ni dovoljeno, da bi se iz občinske blagajne plačevalo za pijačo! Kam pa bomo prišli, če bomo davkoplačevalci morali plačevati pijačo in južino, ki jo dajeta Hamer in Hercog! Če je samo v mesecu marcu bilo izdano iz občinske blagajne skoro 1000 Din za pijačo in »kruh«, potem bi to znašalo celo leto skoro 12.000 Din! Naša mala občina takega »športa« in »noblese« ne prenese. Preiskava je sedaj v teku in mislim, da bo vsak pošteni občan odobraval, da se tu napravi red. Imeli smo župane gg. Hauca, Reiterja in Šroka, ali niti za en vinar se ni občinskega denarja porabilo za pijačo. »Demokrati« so pa začeli kar prve mesece z razsipavanjem občinskega denarja. Ali tiste, ki so se dali zapeljati od samostojno-demokratske stranke, sedaj že močno glava boli, ko vidijo, kako znajo »demokrati« gospodariti. Okoli 1000 Din za pijačo, povišane pristojbine za ogledovanje mrličev, živine itd., prodaja dreves v občinskem gozdu, čudno »popravljanje« cest, prepiri in sovraštvo, to so uspehi »demokratov«. Vsi pošteni občani pa pravijo: Bog nas varuj takega gospodarstva, proč z »demokrati«.

Dornova pri Ptujju. Ko so na veliki četrtek utihnili zvonovi v stolpu, je z njimi ugasnilo za vedno tudi življenje našega gosp. nadučitelja Antona Kožuh. Celih 14 let je na tukajšnji dornovski šoli vzgajal in vodil z ljubeznijo njemu prirojeno našo mladino in ji kazal pot temne in nesigurne bodočnosti. Prijaznost in ljubeznivost njegova je osvojila vsako srce, vsakdo je pri njem našel vedno dostopa, ni razlikoval bogataša od siromaka — znamo koliko je on dobrega storil ljudem v vojskinem času — njegovo srce ni poznalo nobenega sovražnika. Toda zavratna bolezen ni prizanesla njegovemu življenju, razjedala je polagoma njegove telesne moči, dokler ga ni vrgla na smrtno posteljo; a ravno na veliki četrtek ga je dobri Bog po prestanem trpljenju poklical k sebi po večno nagrado. Pogreb se je vršil na veliko soboto ob 10. uri, bil je veličasten, kakršnega Dornova še ni videla, bil pa je tudi jasna priča kako je gospoda nadučitelja vse spoštovalo in ljubilo. Vsako oko so zalile solze žalosti in sočutja, ko so blagega pokojnika polagali

Pri slabem delovanju črevesa, želodčnega in črevesnega katara, otečenju debelega črevesa, sklonosti slepega črevesa odstrani naravna Franz Jozefova grenčica vse ovire v trebušnem organizmu brez bolečin in hitro. Dolgoletne bolniške izkušnje uče, da uporaba Franz Jozefove grenčice izvrstno učinkuje na delovanje črevesa. Dobi se v vseh drogerijah.

k večnemu počitku. Posebno ginljiv in pretresljiv pa je bil glasni jok in ihtenje nedolžnih otroških src, njegovih učencev in učenk, ko so plakali za svojim ljubim nadučiteljem. Pri hiši žalosti, kakor tudi pri grobu so tovariši pokojnikovi zapeli ginljivi žalostinki, a ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika katehet P. Konstantin, v imenu učiteljskega društva je govoril predsednik g. Šestan, a g. Janžekovič pa v imenu gasilcev. Težka je bila ločitev, ali križ nam govori, da vidmo se nad zvezdami. Njegovi g. soprogi pa naše iskreno sožalje.

Sodinci pri Veliki Nedelji. Zdi se mi prav potrebno, da se tudi mi enkrat oglasimo, kako se gibljemo, politično in gospodarsko, kakor tudi v verskem oziru. Občinske volitve v pretečeni jeseni so se izvršile na čast naši stranki, saj je bila vložena samo kandidatna lista SLS. Ponovno izvoljeni župan Miroslav Irgolič, kakor tudi odbor, izpopolnjen z mladimi močmi, skrbno in nesebično nadaljuje in izvršuje poverjeno mu nalogo, tako da še niti najhujši kritikar ne bi imel kaj očitati. Naj vsaj omenim, da je cesta v Bečkovec, ki je bila na najslabšem glasu in položaju, po zaslugi gospoda župana taka, da dela čast celi občini, kakor tudi vse druge ceste po celi občini. Tudi v verskem oziru nismo najzadnji, saj nas je večina v Apostolstvu mož in fantov. Da ne znanjo samo takozvani naprednjaki vzorno gospodariti, je najlepši vzgled naša vas, ki je odločno katoliškega mišlje-

nja, saj je v par letih skoraj najubožnejšo zemljo, ki je bila skupna last, spremenila v lepe vrtove in vinograde ter tako pokazala, kaj vse premore nesebičnost in medsebojna vzajemnost in ljubezen.

Sv. Križ na Slatini. Lepo velikonočno jutro so spremljali tisoči vstalega Gospoda na zmagoslavnem pohodu iz groba. Tridesetič je zapel v mogočni svetokrižki cerkvi g. nadžupnik Franc Korošec pri najboljšem zdravju veličastni aleluja. Tridesetič je klical roso milosti nad svoje župljane. 1. maja bo slavila svetokrižka nadžupnija, tako kakor le ona zna, tridesetletnico njegovega zgledega pastirovanja. Takrat bodo klicali hvaležni župljani nad svojega srebrnolasega duhovnega očeta obilen dež milosti in božjega blagoslova, 2. aprila ga je imenovala občina Slatina za svojega častnega občana. Ostalih 9 občin razsežne nadžupnije mu je poklonilo v znak priznanja za njegovo neumorno delovanje za dobrobit občanov že ob priliki petindvajsetletnice lepo diplomo. Zdravilišče je odprlo tudi domačinom svojo kinodvorano, ki pol leta sameva nerabljen radi pomanjkanja kurilnih naprav. V soboto ob 16.30. in 20. uri bodo lahko s sočutjem spremljali Križanega od Oljske gore na Kalvarijo. Z grozo bodo pri tej priliki gledali opustošene Pompeje pod vzhodjem Bruhajočega ognjenika Vezuva. V nedeljo bodo napolnili dvorano ob 10. in 15. uri. Popoldne bodo razen Kristusovega trdtrpljenja videli, kako se

prikazuje Bernardki lurška Gospa v masabjelski pečini. 21., 22. in 23. aprila pa jim bodo trije zdravniki in g. oficial Puhar kazali v filmu in sliki, kako si ohranijo ljubo zdravje. Obakrat se izkažite!

Rogaška Slatina. S podporo uvidevne zdravniške uprave organizira tukajšnja podružnica »Svete vojske« tridnevni zdravstveni tečaj za celi rogaško-šmarški okoliš. 21. aprila predava na podlagi 2 filmov od 16. ure naprej g. dr. Pirc »Kako ostanem zdrav« in »Jetika«. V nedeljo 22. aprila govorita domača gg. zdravnika. Ob 10. uri predava na podlagi skioptičnih slik gosp. dr. Kolterer »Zdrav in nezdrav dom«, ob 15. uri g. dr. Brabec ločeno za moške in ženske na podlagi filma o »Spolnih boleznih«. Ob 20. uri govori odraslim na podlagi skioptičnih slik g. Leop. Puhar o »Alkoholizmu«. Vstop k predavanjem je prost vsem. Ponedeljek je določen šolarjem.

Lister za ženske obleke in predpasnike kupite najugodnejše v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 446

Močni pekovski vajenec se takoj vzame v uk. Pekarna na Lajtersbergu, p. Pesnica. 520
Lep žrebec se proda, dve leti star. Rošpoh št. 28, pošta Pesnica.

Stalno v zalogi najboljši in najcenejši koks in kovaški premog. Mejovšek Branko, Maribor, Tattenbachova ulca 13. 513

Zahvala.

Vsem ki ste nam ob prebridki izgubi našega preljubega očeta

Mihaela Kokošinek

vrtnarja v Gaberju pri Celju,

lajšali bol in rajnega spremljali na njegovi zadnji poti, posebej še preč. duhovščini in darovateljem krasnih vencev, bodi izrečena najsrčnejša zahvala.

Priporočamo ga v pobožno molitev.

Celje, dne 8. aprila 1928.

Rodbina Kokošinek.

514

Zahvala.

Za odkrito sočutje, ki nam je bilo izkazano ob izgubi nepozabne naše hčerke, sestrene in sestre, gospodične

Fanike Šober

se zahvalujemo najpristrčneje. — Posebno zahvalo smo dolžni častiti duhovščini, g. župniku M. Gabercu za večkratno sprevidenje s sv. zakramenti, vsem darovalcem krasnih vencev, pevskemu zboru, belo oblečenim dekletom, stanovskim tovarišicam in izredno mnogoštevilnemu občinstvu, ki so jo spremili na poslednji poti.

Gornja Radgona, 8. aprila 1928.

521 Albert in Leopoldina Horvath.

Zahvala.

Povodom smrti moje žene

Ane Jelen

ki je bila previdena s tolažili sv. vere se podpisani v svojem, kakor tudi v imenu svojih otrok pristrčno zahvaljujem vsem, ki so jo v boleznih obiskali doma in v Mariboru v bolnici in ki so jo spremili na njeni zadnji poti iz mariborske bolnice v Križevce pri Ljutomeru na domače pokopališče. Posebno si štejem v dolžnost se tem potom zahvaliti g. Tomažu Križanič in njegovi soprogi iz Maribora, ki sta imela z njo veliko truda, kakor tudi č. gg. duhovščini, zdravnikom in orožnikom, ki so mi šli v vsakem oziru na roko. Vsem skupaj pristrčna zahvala.

Bunčani pri Ljutomeru, dne 2. IV. 1928.

Jelen Franc, Marija, Franc in Jožef, mož, otroci. 509

Mlinar in žagar se sprejme pri F. Ehrlich, parni mlin, Kaniža ob Pesnici. 495

Dva preddelavca za zgradbo nove ceste se sprejmeta. Ponudbe z zahtevo plače je takoj poslati na: Stavbni odbor za novo okrajno cesto čez Prevorje, pošta Planina nad Sevnico. 466

Kovačija se da v najem, Škof Franc. Vel. Zimica, Sv. Barbara pri Mariboru. 497

Proda se v zelo prometnem kraju žaga in mlin s posestvom. Eventuelno se tudi da v najem. Potreben kapital 60.000 Din. Naslov v upravi lista. 449

VABILO

k

XX. rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Dobju

r. z. z. n. z.

ki se vrši v nedeljo, dne 22. aprila 1928 ob 2. uri popoldne v združni pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje rač. zaključka za l. 1927.
3. Dopolnilna volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bil sklepčen občni zbor, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor ob vsakem številu navzočih članov.

519

Načelstvo.

Prodajalci srečk na obroke!

Se nikoli niste videli takih provizij, tako visokih kakor jih nudimo mi! Nov sistem!

Pošljite ponudbe povspešno pod značko „SIJAJNA NUZZARADA 226-196“.

Na interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28.

Bogomir Divjak, Maribor

Trgovina: Glavni trg št. 17 Delavnica: Ključavničarska ul. 1

Trgovina dvokoles, sestavnih delov in pneumatike. Glavno zastopstvo dvokoles Waffenrad „Steyr“.

Mehaniška delavnica za popravila dvokoles in motornih vozil. 515 — Strugarstvo po načrtih.

Ponklovanje, pobakrenje in emajlliranje.

IZJAVA.

Podpisani Anton Šic, posestnik iz Kicarja občalujem, da sem obdolžil g. Alojza Pal iz Draženc, da ima nezakonskega otroka.

Preklicujem te žalitve in izjavljam, da niso resnične.

Kicar, dne 10. marca 1928.

499

ANTON ŠIC.

PREKLIC.

Podpisani Ivo Gojčič, posestnik iz Starš pri Ptuju preklicujem obdolžitve, izrečene glede g. Ludvika Jureš, rečnega mojstra v Mariboru, ki ne odgovarjajo resnici.

Ker odstopi od tožbe, plačam 100 Din globe za Požarno brambo v Sv. Janžu ter vse stroške.

Sv. Janž, dne 31. marca 1928.

498

IVAN GOJČIČ.

Motike in drugo poljsko orodje, najboljše jakavostne kakovosti, trsne skake, okove za pohišstvo in stavbe, pocinkano in cin-kovo pločevino, kuhinjsko posodo, zanesljivo kaljiva semena detelje, pese itd. priporočila po zmernih cenah Jos. Jagodič, železnica in špecerija, Celje. 458

V Ormožu prodam hišo z vrtom in njivo, pripravno za obrtnika, trgovca z živino ali za upokojenca. J. Serbec, Ormož. 474

Kupim stare zlato, srebro, srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah: C. Ackermann, urar v Ptuju. Glavni trg. 19

Originalen francoski Eclair Vermorel

je najboljša brizgalnica na svetu. 134

Generalno zastopstvo:

Barzel d. d., Subotica

Zahtevajte cenik!
Dobi se lahko povsod.

Hmelovke

proti gotovemu plačilu 4 vag. 6-7 m, 2 vag. 7-8, smrekove zdrave, zimski sečenj. Zalec, poštni predal št. 100. 506

Mostin!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in Drogerija A. Kauc, Ljubljana. 504

Pohišstvo

iz trdega in mehkega lesa vsake vrste, rakve i. t. d. vedno v zalogi in po najnižjih cenah pri: Elizabeta Potočnik, mizarstvo — Št. Ilj v Slov. gor. 496

Stanovanje z eno sobo in kuhinjo išče do 15. aprila t. l. samski upokojenec proti dobri plači. Ponudbe na »Upokojenec« v Slov. Bistrici, poštno ležeče. 424

VABILO
na

40. redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE V DRAVOGRADU

r. z. z. n. z.

ki se bo vršil v četrtek, dne 19. aprila 1928 ob 2. uri pop. v posojilniških prostorih v Dravogradu šte. 5

s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo odbora za leto 1927. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1927. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ne bil ob navedeni uri sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

505

odbor.

Za vodstvo malega gospodinjstva iščem 30-40 let staro osebo, ki razume vsa domača dela in zna kuhati. Opravljati mora vsa dela in tudi perilo popravljati. Samo take, ki imajo daljša spričevala in se ne bojijo poizvedovanja naj pošljejo ponudbe pod »Stalna služba«. 500

Pri oskrbništvu v Slivnici se dobijo hmeljski sadeži po nizki ceni. 510

Posestvo, 3 orali vinograda, velik sadonosnik, nji-ve, travniki, 3 hiše, lepa lega, vsa zemlja rodovitna, eno uro od Maribora oddaljeno, na prodaj. Naslov v upravi lista. 437

Načelstvo Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob Ščavnici naznanja vsem svojim združnikom, poslovnim prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen velezaslužni, dolgoletni načelnik gospod

Jakob Nemeč

nenadoma preminul.

Zasluznega predsednika ohranimo v trajnem spominu.

Sv. Jurij ob Ščavnici, dne 9. aprila 1928.

517

ODBOR.

Artur Sills:

15

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Vodnik je dvignil roko in ukazal mir. Neki gonjač je naenkrat pokazal črno točko v travi: črnorumena žival se je premikala. Betka in Dübell sta začutila napetost. Zver sta zagledala tudi psa. V naslednjem trenutku sta se spustila v divji tek. Vodnik je namignil Henriku in Betki, da ostaneta na mestu.

— Sedaj smo na odprtem polju, zato moramo paziti.

Betka je nepremično stala in gledala pse. Ta sta se zagnala za jaguarom in ga kmalu dohitela. Zver je bežala pred njima. Naenkrat pa se je naglo obrnila in dostojanstveno zrla na svoja preganjalca. Psa sta tudi obstala.

Lovci so napeto gledali.

— Izvrstna psal — je vzkliknil Dübell. — Glej, na napad se pripravljata.

— Henrik, pomagati njima moramo — je odvrnila Betka. — Sama ne premagata zveri.

— Dobro. Ti ostani pri vodniku! Jaz pa se prikradem tja in pošljem kroglo jaguarju v glavo.

Dübell je skočil s konja. Vodnik mu je branil, toda zastoj.

— Jaz te spremim — je izjavila Betka in je tudi stopila s konja. — Prvi strel je moj!

Dübell je ugovarjal.

— Tvoja puška se da rabiti ob drugih prilikah, sedaj pa ni na mestu. Le pusti meni zver!

— Ako moja puška ni dobra, mi daj svojo! Prvi strel mora biti moj! — je odločno izjavila Betka.

Dübell ji je izpolnil željo, dasi mu njena nakana ni ugajala. Bal se je, da zgrešen strel pokvari vse.

Mule sta izročila vodniku in sta se peš bližala jaguarju. Psa sta ga zadrževala. Jaguar je ležal in se pripravljal na skok. Za Betko in Henrika se navidezno sploh ni zmenil in ju je pustil, da sta se bližala.

Ko sta bila oddaljena komaj par metrov, je Dübell spoznal, da je zver v Betko zapičila krvoločne oči. Jaguarjevo truplo se je krčilo, kakor da se pripravljata na skok.

— Ustrelj ga! — je mirno ukazal Dübell.

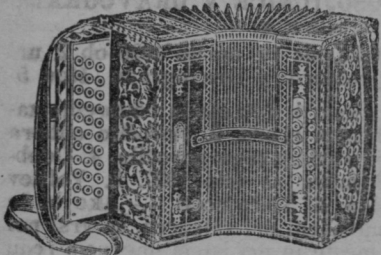
Betka je dvignila puško in je pomerila na točko med bleščečimi očmi. Jaguar jo je nepremično opazoval. Ta trenutek je bil za Betko najbolj napet v celem življenju.

Trdno je držala puško in dobro merila. Potem je sprožila. Puška ni počila.

Ali imate kaj gospodarskih knjig doma? Danes je v gospodarskem delu seznam knjig ki jih potrebujete

Gospodarji!

Največja odpr. tvrdka glasbenih instrumentov v državi!

TOVARNIŠKO SKLADIŠČE
MEINEL & HEROLD
Tovarna glasbenih instrumentov, gramofonov in harmonik.
MARIBOR, ŠT. 106

Violine od 95 Din dalje Gramofoni od 345 Din dalje
Mandoline od 136 Din dalje ploč. pihala od 505 Din dalje
Gitar-citre od 192 Din dalje roč. harmonike od 85 Din dalje
Najmodernejši jazz-instrumenti itd. po izredno nizkih cenah!

!! PRIZNANO PRVOVRSTNI KVALITETNI IZDELKI !!

Garancija! Vrnitev instrumenta dovoljena, če ne

odgovarja! 507

Zahtevajte naš brezplačni veliki katalog!

Zdravilišče Rogaška Slatina

Največje in najmodernejšo urejeno zdravilišče v kraljevini SHS.

Svetovnoznani zdravilni vreli:

„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

Zdravljenje vseh bolezní, želodca in čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter.

Sezona: 1. maja do 30. septembra

Glavna sezona: 15. jun. do 31. avg.

Cene zmerne. Izven glavne sezone znatni popusti. Svira vojaška godba. Radio. Največji komfort. — Prometne zveze zelo ugodne. — Na železnici izredni popusti. Razpošiljanje mineralne vode. Zahtevajte prospekte!

511

RAVNATELJSTVO ZDRAVILIŠČA.

Vsaka gospodinja, ki zna ceniti dobro kakovost

surove in pražene kave

kakor tudi razno in vedno sveže špicerijsko blago, kupuje edino v trgovinah

ANTON FAZARINC in ANTON MOČNIK Celje

Najboljša in dobro kaljiva semena in vrt na semena. 377

Vsako množino svežih jajc prevzame celi dan, sedajna cena 90 par za komad, najboljša do 1 Din, jajca ne predrobna. Samo pri veletrgovini sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta 126-128. Ivan Göttlich, mlajši. 469

Apno zmiraj svežo in cement kupite najceneje pri staroznani tvrdki H. Andraschitz, Maribor, Koroška cesta. 467

V vsakem petem paketu po pol kg zdravstvene sladne kave Viktor Jarc, ki je izvrstne kvalitete, se nahaja 2 Din v gotovini za premijo. 83

Dübell se je stresel. Kaj se je zgodilo? Neodpustljiva lahkomišelnost! Puške ni odprl, ko jo je izročil Betki.

Pograbil je puško, v zavesti, da mora čuvati življenje, ki mu je zelo drago.

Betka sedaj več ni imela nobenega orožja, da bi se branila. Obleдела je, roke pa se ji niso tresle. Ako pokaže le znak strahu in odmakne oči od jaguarja, je izgubljena.

Tako pa se je žival obotavljala. Betkine oči so jo nekako hipnotizirale.

To obotavljanje pa je zapečatilo jaguarjevo usodo. Dübell je pripravil puško in ko je jaguar skočil, je sprožil. Zadel ga je naravnost v srce.

Zvečer je bilo veselo v taborišču. Dübell je dal gonjačem rum. Ti niso zavrgli dobre kapljice. Ko sta se tudi Betka in Dübell navečerjala, je pristopil vodnik in njima sporočil željo nekega gonjača, da bi rad pel.

Henrik je ustregel prošnji in v tiho noč je kmalu zvenela mehka pesem. Sin Paragvaja je žalostno tožil nad izgubljeno ljubljeno.

Dübell je v naglici Betki prevedel pesem:

»Podoben tajnostnemu sem polnočnemu odmevu.
Popotnik sem, ki hoče izjokati tugo srca,
a ne more, ker v očeh ni več solza.

Oh . . . življenje mi je grenko od boli počí mi srce.«

Bolesno je zaječal zadnji ton. Izgubil se je v daljavo in okolico je zopet objel globok nočni mir.

Kaj je to? Betka in Henrik sta začutila, da je v srcih zadonela skrita struna. Dolgo je že bila napeta, pa nista upala na njo zabrenkati. Nežna melodija je zdramila dušo.

Molčala sta. Ko da sanjata in beseda bi pregnala sladke sanje. Naposled se je Dübell oglasil:

— Ali se ti je dopadlo? — Glas mu je bil nežen.

Betka je kakor v sanjah prikimala in še dalje molčala. Umolknil je tudi Henrik. Zamislil se je. Nasproti Gregorjevi sestri se je kazal vedno ravnodušnega. Toda ali se ni zbuvalo v njem do nje neko posebno čustvo že na ladji »Gebria«, ko se je bal za njo, da postane Raoulova žrtev. To nejasno čustvo je postajalo vedno bolj živo in sedaj stoji pred dejstvom, da Betko ljubi in bi bil prav nesrečen, ako bi ga zavrnila, ko ob priliki zaprosi za njeno roko.

— Na kaj misliš? — ga je pogledala Betka. — Ako mi odkrito poveš, ti tudi jaz povem svoje misli.

Dübell se je stresel. Oh, kaka ugodna prilika, da ji razkrije srce! Odločilne besede ni upal izgovoriti.

— Tega ti ne izdam — se je izognil odgovoru.

— Zakaj ne? Saj sem ti tudi jaz obljubila isto.

Denar

naložite najboljšo in najvarnejšo priložnost

Posojilnici v Gornji Radgoni

registr. zadrugi z neomejeno zavezo

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

7-8%

To olje se dobi samo pri

M. TEŽAK, ZAGREB, Gunduličeva 13

AKO HOČETE BITI ZDRAVI IN DEBELI, KAKOR SMO MI, TER VEDNO DOBRE VOLJE, PROSITE GOSPODINJO, DA VAM VSAKO JED OSLADI S TEŽAKOVIM HRANILNIM IN ZDRAVILNIM OLJEM!

v ročkah po 5 kg za Din 125.—
za ročko s poštnim povzajem.

431

Čevljarna D. Uršič

Celje, Breg št. 1

Priporoča svojo veliko zalogo moških, ženskih, otroških in športnih čevljev vseh vrst.

Cene konkurenčne!

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Pohištvo

POSTELJNINA, VLOŽKI, MODRACI, ZASTORI, POSTELJ. ODEJE, POHIŠTVENA TKANINA itd., NAJBOLJŠE IN NAJCENEJE PRI KARLU PREIS, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

Brezplačni ceniki.

516

Brezplačni ceniki.

Da boste dobre gospodinjice, je treba, da imate tudi knjige pri rokah! Preberite njih seznam, ki je danes priobčen!

Gospodinje!

Ruše. Občinske volitve so za nami. Socijalisti so zmagonosno prorokovali da bodo Ruše ostale rdeče; trudili so se na vso moč, da bi tudi uresničili svoje prorokovanje, pa so se vendar zmotili: združena lista je dobila 1 občinskega odbornika več. Pri teh volitvah se je zopet pokazalo, kako nezavedni so mnogi možje; socijalisti so spravili k skrinjicam vse do zadnjega svojega volilca, mnogi naši volilci pa so odšli od doma, ali so ostali za pečjo doma, ali pa so oddali svojo krogeljico radi kakoga osebnega nasprotstva do enega ali drugega kandidata nasprotni stranki. Ljudem manjka pouka in jasnosti! Zato pa liste med ljudstvo in več poučnih shodov in predavanj! — Naša pošta se je preselila v novo občinsko hišo in posluje tam v pritličju. — Letos kosi smrt posebno močno med našim ženstvom; posebnost je, da je med njimi mnogo oseb doseglo izredno visoko starost: Terezija Bukovnik 78 let, Alojzija Adamič 80 let, Terezija Konrad 80 let, Liza Jagrovič 84 let. Pohorsko podnebje mora biti zdravo! — Naši hmeljarji se niso vstrašili lanskega neuspeha, letos se hočejo s še večjo vnemo lotiti pridelovanja hmelja. Zidati hočejo dve sušilnici, hmeljske nasade povečati in tako resno poizkusiti srečo v novem letu.

Slamnjak. V nedeljo, dne 1. aprila, popoldne se je peljal posestnik g. Potočnik s svojo ženo iz Slamnjaka k sestri svoje žene na obisk. Na povratku v majhno grabo ni zavrl kolesa svojega voza. Na nesrečo se je odpel branovlak in začel tolčeti konja po nogah. Gospodarju, ki je hotel konja ustaviti, so se še v nesrečo utrgale vajeti in konja sta se spustila v galop. Žena, to videč, skoči v strahu z voza. Pri tem ji je prišlo stopalo desne noge med kolo in nad gležnjem ного strlo. Veliko rano je zadobila tudi na nosu in po rokah, močno pobita je tudi po rebrih in kolkih. Na vozu sta bila poleg gospodarja tudi dva otroka pod eno leto stara, katerim se hvala Bogu ni nič zgodilo. Konje so ustavili fantje blizu gostilne Ficko na Kamensčaku. V grabo zaviraj (žljajfaj), kajti boljše je kupiti šino, kot pa zdravnika plačevati in bolečine trpeti.

Ormož. Mrtvega so našli v njegovi sobici nekdanjega graščinskega vratarja Mihaela Matzholda. Nagle in nepredvidene smrti nas reši, o Gospod! — Sejem na cvetni petek je bil lep, vsaj kar se tiče vremena. Prodajalcev je bilo dosti, kupcev pa malo. Govejo živino so držali drago. Lepi in debeli kosi so se dobro prodali. — Brata Štuhec sta po zimi zidala in skoro dovršila novo moderno opremljeno opekarno na mestu stare, ki sta jo bila kupila pred dobrim letom od dr. Lovreca. —

Pek Voršič pa dviguje svojo hišo za eno nadstropje. — Proslava materinskega dne na Marijin praznik dne 25. marca v Katoliškem domu se je prav dobro obnesla. Dvorana je bila nabito polna, kot malokdaj preje. Največ je bilo mater. Mnogi želijo, da bi se naša mladina večkrat kaj izkazala, saj talenta in spretnosti ne manjka, le več veselja in potrpežljive požrtvovalnosti je treba! Tukajšnja dekliška Marijina družba ima lepo knjižnico, ki šteje do 400 knjig in posluje vsako nedeljo in praznik pred pozno sv. mašo. Čita se tu v našem kraju veliko.

Hum pri Ormožu. Pri nas je pomoči nastal ogenj na Humu in upepelil gospodarsko poslopje posestniku Martinu Pavlinčič. Prizadeti trpi veliko škodo, ker je bil zavarovan za nizko vsoto. Poslopje je bilo skoro novo. Kako je požar nastal, se ne ve. Pohvalno je treba omeniti požarno brambo iz Loperčic, da je takoj prihitela na kraj nesreče in vztrajno gasila in tako preprečila še nadaljnjo škodo in nesrečo. Omenjena požarna bramba si namerava kupiti novo motorno brizgalno, ki bi se blagoslovila poleti.

Rečica pri Laškem. Kakor piše »Domovina«, se našim naprednim demokratom vedno še sanja o kuluku, ki so ga hoteli naprtiti celi državi, ko so bili na vladi. Res, imajo naši najbolj napredni demokrati mnogo časa za kuluk. Kadar jih bomo videli s krampi in z motilkami na cestah pri delu, ne samo z dolgimi jeziki, takrat bomo verjeli, da jim je res mar za okrajne in občinske ceste. Proti občinskemu proračunu ugovarjajo, da je previsok, zato bi bilo za nje pametno, da grejo kulučit in s tem znižajo doklade.

Sv. Jedert nad Laškim. Na cvetno nedeljo je bila seja krajevne organizacije SLS. Nato je oblastni poslanec g. Matevž Deželak poročal o delu naših poslancev v Ljubljani in v Beogradu. Po zaslugi samostojnih demokratov je naša politika zelo zavožena. Treba bo časa in truda za ozdravitev teh razmer, ker nazadnjaški demokrati še zdaj ovirajo uspešno delo za blagor slovenskega ljudstva, dasi v svoji veliki hinavščini zatrjujejo, da niso več centralisti, kar so bili do včeraj.

Zreče. Zopet je »Slovenski Gospodar« zgtubil zvestega prijatelja. Ob petkih je skoroda nestrpljivo čakal na prihod časnika. Bil je to Pavel Kuster, po domače Grašič. Pokojnik je dosegel 78 let, pa se je še z mladeniškim duhom zanimal za javno življenje.

Zreče. Nedavno je »Slovenski Gospodar« poročal, da je naš župan gospod Josip Winter dopolnil šestdeset let svojega življenja. Ta jubilej je obhajal še zdrav, krepek. Dne

29. sušca pa nam je krščanski pripravljen zaspal za večno. Nepričakovana novica se je nagloma raznesla na vse vetrove. Imenovani je kot lesni trgovec imel svoje delavce po gozdovih v raznih občinah. In kjer so v njegovem delokrogu zbirali prispevke za nove zvonove, povsod je on bil ali prvi ali vsaj med prvimi darovalci. Pri naši domači cerkvi je njegova roka drugi zvon poravnala sama. Čujemo, da so vsi tozadevni zvonovi žalovali za neutrudljivo delavnim in radodarnim možem. Dne 31. sušca ga je neštevilno ljudstvo spremilo do hladnega groba. V dolgi vrsti si opazil gospodo, načelnike državnih in občinskih uradov, zastopnike korporacij. Sprevod je vodil in ob grobu je govoril arhidjakon Tovornik, Pevski zbor pod vodstvom g. dr. Mahničja je zapel žalostinke doma in na pokopališču. Tu se je od sedanjega pokojnika v imenu celega okraja poslovil predstojnik okrajnega zastopa, gosp. inž. Sturm. Sledečega dne se je v občinski seji bivšega župana spominjal prvi svetovalec, gospod Verčnik, a dne 2. aprila se je celokupni odbor udeležil cerkvenega opravila za blago dušo Winterjevo.

Staritr pri Slovenjgradu. Prav lepo smo obhajali materinski dan v nedeljo, dne 25. marca. Pri ranem sv. opravilu je mladina darovala sv. obhajilo za svoje matere. Popoldne pa se je v dvorani g. Uebela vršila dobro uspela slavnost v čast našim materam. Deklamacija, petje (Ipavčeva »Sirota«), Meškova pravljica »Mati« — vse je napravilo na navzoče globok vtis. Zlasti so igralci častno rešili svojo nalogo, kakor glede proizvajanja igre, tako tudi glede pevskega točka, kljub temu, da so nam Dolinarjevi napevi v igri nekako tuji. — Posebno hvaležnost smo dolžni pisatelju g. Ksaverju Meško, ki nam je v izbranih besedah razložil pomen pravljice, nam podal vsebino igre in spodbujal mladino k ljubezni in hvaležnosti do blagih mater.

Kokarje. Pri Materi božji na Kokarjah se vrši na belo nedeljo, dne 15. t. m., običajni romarski shod že na predvečer z večernicami in priliko za sv. spoved, v nedeljo pa z dvojnimi sv. opravili, ob šestih in ob desetih. Pastirci Marijini, prišrčno ste vabljeni!

Šmartno ob Paki. Tukaj se širi govorica, da je gospod veliki župan mariborske oblasti prepovedal klanje domače živine na kmetih. Skoro ne moremo verjeti, da je to resnica. S tem bi bil zadan kmetu hud udarec, izkoriščevalci kmeta pa bi imeli zlate čase. Cena živini je že itak zelo nizka. Pri tem pa še mesarji in prekupci kmeta silno izkoriščajo. Znano je

— Tvoje misli morda ničesar ne pomenijo, toda moje so pomembne . . . z ozirom na mene.

Betka je postala nevoljna.

— Kako moreš ti trditi, da moje misli niso pomembne?

— Ker . . . — prekinil se je. Zakaj naj bi ji izdajal skrivnost? Bal se je njenega posmehovanja.

— Henrik! — Nagnila je glavo in ga nekoliko poredno vprašala:

— Ali si bil kdaj zaljubljen?

Dübell se je smejal.

— Zakaj hočeš to vedeti?

Vedel je, zakaj to vpraša, vkljub temu pa je hotel, da mu ona pove.

— Ker ne verjamem, da bi vedel, kaj se pravi: zaljubljen biti. Tako se vedeš, ko da si sam na svetu. Zenske za tebe sploh ne eksistirajo.

Naglo je odprl usta, da bi izgovoril besedo, ki ga je že tako mučila. A pogum mu je zopet upadel.

Betka je opazila njegovo zmedo. Kako neumen je, da ne razume njenih namigovanj in ne čuti, da govori iz nje ljubezen, ki jo skriva v srcu, odkar je Henrika do dobra spoznala.

Zvonko se je zasmejala. Tako hudomušno ga je gledala, da ni mogel molčati še dalje.

— Ali veš, kaj mislim?

Dübell jo je močno gledal. Oči so povedale vse, ker je gorel v njih plamen ljubezni

Betka je povescila oči in zrla v ogenj. Henrik jo je prijel za roko. Ona je ni odmaknila.

— Betka!

Ni odgovorila.

— Betka, ljubim te! Že dolgo te ljubim, četudi tega nisem pokazal . . . Ali pristaneš na to, da te popeljem pred altar?

Betka je dvignila oči. Oh, kako so se svetlikale. Dübell je čital v njih odgovor.

— Henrik, tvoja sem! Že od nekdanj sem hrepenela po tebi in bolelo me je, ko sem videla, da si tako ravnodušen napram meni — je odgovorila mehko.

Dübell jo je pritiskal na srce in ljubezen srečnih bitij se je izlila v gorkem poljubu.

XIII.

Gregor in Lopalo sta ves dan jahala, ne da bi našla kake sledove. Govoriti nista mogla in tako je bila pot pecej dolgočasna.

Zvečer sta poiskala kraj za prenočišče. Lopalo je postal zgovoren. Pokazal je proti jugu, se udaril po prsih in iztegnil roko. Gregor je iz tega sklepal, da ima pričakovati nekaj odločilnega.

Na Kalvarijo!
Knjiga 23 križevih potov in drugih molitev za post. Stane vezana Din 25.—, naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

mного slučajev in jih lahko velikemu županu imenoma navedemo, kako smešno nizke cene se mesarji ljudem za živino ponujali. Ko so potem ljudje živino doma zaklali in meso po 2 dinarja cenejše prodajali, so še skupili neverjetno visoke svote več, kakor so imeli poprej za živino. Samo eden primer: Nekemu posestniku je ponujal mesar za kravo 1000 D. Ko je doma zaklal in prodal meso po 14 Din 1 kilogram, dočim je pri mesarju po 16 Din, je skupil 2000 Din in so še veliko mesa doma pojedli. Kmetje prosimo tem potom gospoda župana in gospoda srezkega poglavarja v Gornjemgradu, da gospoda velikega župana o tem informirajo in se klanje na domu zopet dovolijo!

Gornjigrad. Na naslov sreskega poglavarstva v Gornjemgradu. Pri nas je precej razvita kupčija s sosodnim kamniškim okrajem ozir. ljubljansko oblastjo. Mnogo se prodajane živine, ki se prevaža po vozovih ali pa se goni po cesti čez hrib Černivec proti Kamniku. To moramo z zadovoljstvom beležiti. Na neko napako pa moramo opozoriti in sicer na to, da se v mnogih slučajih ne ravna z živino, kakor z živim občutljivim bitjem. Res je, da je ta živina kot voli, teleta in dr. namenjena največ zakolju, vendar pa se mora tudi v tem oziru ravnati z njo, kakor se to ravna pri kulturnih ljudeh in krajih. Naj navedem par slučajev. Enkrat sem šel po cesti in videl tri teleta privezana pri nekem drevesu. Teleta so imela vse krvave in ogrizene zadnje noge — mesarja oziroma gonjača pa ni bilo nikjer blizu. — Ni še dolgo, ko je neki kupec kupil svinjo in ker je bilo še bolj nujno, da se je vrnil nazaj in par dni popival, je spravil živinče s pretepanjem v neki hlev in jo pustil tako dolgo, da je zadostil svoji slabosti. Teleta nakladajo na vozove brez streh, da so izpostavljeni dežju, snegu in mrazu, enako se tudi z malimi prašiči ravna. Ljudstvo se večkrat zgraža nad takim neusmiljenim ravnanjem. Moramo si pa še misliti, kako to slabo vpliva tudi na našo mladino, ki vidi to trpinčenje živali in se ji čut usmiljenja do živali s tem zgublja. — Sreskega glavarja s tem prosimo, da tozadevno primerno ukrene.

Beograd. Slovenska dekleta v Beogradu so letos prvič proslavile materin dan. Z vso resnobo so se pripravljale na cerkveno slovesnost in na prireditev. Tri dni pred 25. marcem so pod vodstvom č. g. kapl. Tom. Ulaga opravljale duhovne vaje. Vsako jutro navsezgodaj in popoldne jih je do 60 prihajalo v cerkev in so se ogrevale v ljubezni in zvestobi do Kristusa Kralja in svojo pot primerjale

z njegovo. V nedeljo pred ranim opravilom so dekleta s svojo krasno zastavo prikorkale v cerkev in stoje poslušale sklepno premišljevanje. Nato pa je pristopil k oltarju voditelj Slovencev, gospod minister dr. Korošec, maševal in obhajal nad 100 deklet. Iz kora je lahko valovalo petje častitih sester usmiljenk in dekliški obrazi so žareli v svetem veselju in marsikatero oko se je orosilo, ko so dekleta iz rok dr. Korošca prejele Kruh močnih, za tolažbo težke borbe beograjskega življenja. — Popoldne po večernicah se je vršila prisrčna prireditev v naši dvorani, ki je bila za ta dan kakor vrt v pomladnem zelenju. Deklamacija »Junakinja«, simbolična vaja »Za materjo«, živa slika »Otrok mamič«, govor, kipeč v toploti slovenske besede in svetopišemska igra »Prava mati«, ves ta skrbno pripravljen program je bil podan s tako ljubeznijo, da so tudi srbski in hrvatski gledalci razumeli veličino materinega dneva. Našim dekletom moramo le iz srca častitati, saj so ob tej priliki Beogradu dokazale, kaj zmore požrtvovalnost in da dobro vedo, kje je pravo veselje doma! — Dekleta, ki imate prijatelje v Beogradu, pišite jim, naj se pridružijo članicam dekliškega društva v Krunski ulici. — Še malo časa in bomo lahko poročali, kako smo v naši prestolici ustanovili orlovski odsek in orliški krožek. Do takrat pa: Bog živi!

M. B., vodnica Mar. dr.:

Prvikrat v Prlekiji.

Sreča je hotela, da sem pred kratkim par dni bivala med prijaznimi Prleki, v srcu prleške prestolice Lotmerka in sosodnih vasi. Veliko lepega in velepomembnega je zajelo moje oko in mi objelo srce, ko sem se vozila od Maribora tja daleč v prelepo Prlekijo. Skozi okno železniškega voza prleškega vlaka me pozdravi naenkrat prekrasna ljutomerska župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika. Izstopivša v Ljutomeru, peljala me je gladka pot čez široke ravnine tja v prijazne vasi. Srce mi je vskliknilo: »Res lepi so naši slovenski domovi!« — Res, Jugoslavija kar ima sveta, najlepši teh je Prlekija vsa! — Povsod, kamor sem prišla, sprejeli so me res s pravo Prlekom prirojeno ljubko prijaznostjo tako, da lahko rečem:

»Vsa gostoljubnost in prijaznost le, edino v Prlekiji najde se!«

Nedeljo pri rani službi božji me je divno ljudsko petje pod vodstvom vrliga g. organista do solz ganilo. Prleki pojejo vsi v cerkvi, in prav imate, saj ljudsko petje je danes edina dragocena dedščina naših pradedov, ki jo moramo zanamcem tudi ohraniti. Popoldan po sv. blagoslovu nas pa je zvalil Katoliški dom v svojo zares mogočno dvorano, kjer so igralci pasijon sko igro nad vse pričakovanje izvrstno izpeljali. Čast igralcem Pasijona v Katol. domu!

»Če res je kdo v Sloveniji junak,

Med vsemi vendar Prlek je prvak!«

Praznik sv. Jožefa je dekliška Marijina družba na slovesni način pred nabito polno dvorano čestitala svojemu velezaslužnemu duhovnemu voditelju J. P. ter vpriporila njemu na čast prelestno igrice. Nebrojno cvetje zvončkov, kar je preostalo, so poklonile Marijine hčerke nazaj grede Brezmadežni v kapelici ob cesti. Nehote bi moral vsakdo reči, ako bi mladina povsod hodila enake poti, potem se nam ni treba bati bodočnosti. Težko je, le priznajmo, hoditi ravno pot tudi najbolj utrjeni mladenki, a tudi lahka je in prijetna kljub vsej strmini in bodečemu trnju, ako le svoj pogled upremo v luč, ki razsvetljuje črno temo, v sveti, čisti in brezmadežni vzor.

Kar posebno še označuje prleška dekleta, to so cvetlice na oknih. Povsod v vsaki hiši, kamor sem stopila, smehljale so se lepe cvetlice, ki jih neguje nežna roka prleškega dekleta. Po nekod se je videlo tudi vhod v hiše ves v zelenju in to pač napravi na tujca silno prijeten vtis, ki mu pravi: kakšna so dekleta, take so rože!

Lepi košček Murskega polja tja do Veržeja sem si do dobra ogledala, a kako res krasno mora biti šele takrat, kadar je to velikansko Mursko polje oblečeno v zeleno odejo in kadar zlato klasje po širnih njivah valovi ob vetru. »Po vseh vaseh je vzoren red, kapelice mične, nam vzgled!«

Program veselih uric je bil izčrpan in le prehitro sem se morala od dobrih Prlekov posloviti, zato pa:

»Bog živi te stotisoč let,
Ti Prlekija, krasni svet!«

Ko se je začelo daniti, sta nadaljevala pot. Steza se je vzpenjala na hrib. Pred njima so se dvigali vrhovi. Prišla sta v neko sotesko.

Lopalo se je naglo ozrl nazaj in položil prst na usta. Smrtna tihota ju je obdajala, od daleč pa se je slišalo zamolklo udarjanje konjskih kopit.

Skrila sta se za skalo. Peketanje se je bližalo in čez nekaj trenutkov se je prikazal samotni konjenik. Ko je odjahal mimo skale in je izginil za ovinkom, sta se podala za njim.

Kmalu sta prišla iz gozda. Lopalo je ustavil mulo in iztegnil roko.

Gregor se je ozrl v označeno smer — in si je mel oči, ker ni mogel verjeti, da je resnično, kar vidi.

Pred njima se je razprostirala krasna dolina. Po njej je tekla reka, katero so obrobljali mogočni evkalipti. In kar se je zdelo Gregorju neverjetno, v dolini so se vrstile hišice in v sredi se je dvigal velik dimnik, iz katerega se je valil dim. Gregor je osuplo gledal pred se.

Naenkrat se je nekdo oglasil za njim.

— Sveti Bog! Gregor Govers!

Las Casas se je prikazal med drevjem.

— Raoul Las Casas! — je vzkliknil navidez začudeno Gregor.

Raoul se je bližal.

— Kako, da ste tu? Jaz sem mislil, da ste odpotovali v Aires.

Podal mu je roko.

— Res sva bila s sestro na potu proti Buenos Airesu, priporočali pa so nama, da si nekoliko ogledava stranost dežele. In tako sva se podala na izlet.

— Sestra je torej tudi z vami?

Las Casas se je nasmehnil.

— Da. Pustil sem jo v Dübellovem varstvu . . . saj se ga gotovo spominjate.

— Da, vem. Ni šel v Patagonijo?

— Ne. Nama se je pridružil.

— Zelo me veseli, da vas zopet vidim. Prosim, da ste nekaj dni moji gostje. Danes je že pozno. Jutri pa pošljemo tudi po druge. A vi se udomačite v moji hiši.

— Tukaj tudi imate hišo?

— Da, ona tovarna in hiše so moje.

Gregor je gledal v dol in na hiše

— Kaj je ime temu kraju?

— Jama Zlate mačke — se je smehljajal Casas

— Jama zlate mačke? Ob priliki vam že povem, zakaj se imenuje tako.

Gregor je že zaslišal ropot strojev.

— Ali imate tu tudi stroje?

— Da. Zlato kopamo tukaj. Hodite, greva dalje.

Dalje prihodnjč.

Getzemani in Golgata!
Premišljevanja o trpljenju Gospodovem in molitve za vse dneve svetega postnega časa. Vezana knjiga stane Din 80.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

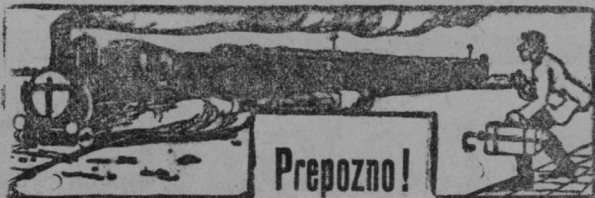
Vi iščete zastonj

trgovino, kjer bi se boljše in cenejše kupilo kakor pri

Franc Kolerič v Apačah

Dnevno prihajajo velike množine poletnega blaga v najnovejši in najlepši izpeljavi.

Prepozno!

Pa kako naj bo drugače, ko mi je ura za nič! Varuj se take usode in kupi sebi uro pri tej strokovno urarski tvrdki, katera ima v švicci lastno tvornico ur in zato edina prodaja lahke prave švicarske ure skoro

PO IZVIRNIH TOVARNISKIH CENAH.

Žepno uro št. 100 Anker-Remontoir-Roskopfi dobi- te za samih 49 Din 60 par, budilko št. 105 s zanes- ljivim švicarskim Ankerovim strojem s triletnim jamstvom za 64 Din 20 p.

Suttnerjeve ure s zaščitno marko IKO, OMIKO in AXO, katere uživajo svetovni glas, dobite lahko v različnih cenah in sicer zlate, srebrne in niklaste. — Večina slik teh ur, ur-zapestnic, verižic, prstanov, uhanov, in vse ostale zlate in srebrne predmete kakor tudi koristne darove in praktične predmete za dnevno uporabo najdete v velikem praktično krasnem ilustriranem ceniku, kateri se na željo pošlje brezplačno vsa- kemu, kateri ga zahteva pri

SVEOVNI HIŠI UR, H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992

Zahvala.

Ob prebridki izgubi našega nepozabnega, predobrega soproga, brata, očeta, dedeka in strica, gospoda

JOSIP WINTER-ja

se najiskreneje zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, za mnogoštevilne blagodejne izraze sožalja, za poklo- njene obiloštevilne, prekrasne vence in šopke ter vsem, ki so ga v tako izredno velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo g. dr. Rudolfu za njegovo veliko požrtvovalnost, kateri je storil vse, da mu oblaži njegovo trpljenje.

Najiskrenejša zahvala tudi častiti duhovščini pod vodstvom č. g. arhidijakona [Tovornika iz Konjic za zadnje spremstvo.

Hvala tudi gg. pevcem za ginljive žalostinke pod vodstvom g. dr. Mahniča. Istotako č. g. Tovorniku in gosp. ing. Sturmju za v srce segajoče poslovilne besede.

Tudi zreški šolski mladini in učiteljskemu zboru pod vodstvom g. upravitelja Mravljaka, gg. občinskim odbornikom, ki so ranj- kega nosili k zadnjemu počitku, požarni brambi in g. orožnikom za častno spremstvo izrekamo tem potom najiskrenejšo hvalo.

Prosimo vse, da mu ohranite blag in trajen spomin.

Zreče, dne 3. aprila 1928.

501

Zalujoči ostali.

BLAGO

Za ženine in neveste, svileni robci, platno, hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-84 nižjih cenah pri

L TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Prišla bo spomlad

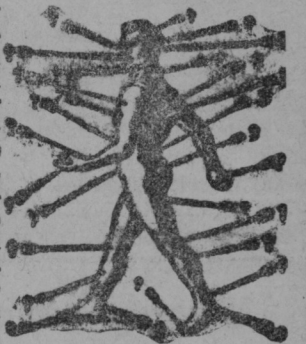
in potrebno bo si nabaviti lepo obleko, perilo, suk- no, volneno blago, platno, plavino, robce, nogavice itd. Vse to se dobi najbolje in najcenejše pri tvrdki

320

I. N. Šoštaric, Maribor,
Aleksandrova cesta 18.

Ako Vas kaj muči

ako šutite bolečine, ku- pite si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fel- lerjev pravi lepodiščoi »Elsafluid«. Otirajte si vsake jutro in večer bolna mesta in iznena- dilo in obradovalo Vas bo, kako brzo in pri- jetno je Elsafluid obla- žil Vaše boli. Ako ste zdravi, rabite Elsafluid za izpiranje grla in za pranje telesa. Bodete Elsafluidu hvalečni in ostali mu boste zvesti!

DNEVNO negova- nje telesa s Elsaflui- dom Vas bo nagradilo s bistro glavo, močni- mi živci in zdravim spanjem, obvaroval bo Vas pred nahodom, gri- po in drugimi bolezn- mi in ustvarjal Vam tako veselje de življe- nja. Tudi notranje, par kapljice na sladkorju ali mleku, obvaruje

Vas proti neugodno- stim, grčevima itd. ter na želodec prijetno de- luje. Za naši starši in dedje se rabili Feller- jev Elsafluid sunanje in notranje kot zanes- ljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jačje je in boljše deluje kot francoske žganje,

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevni trgovinah tudi v najmanjih krajih iz- recne »Fellerjev« pravi Elsafluid v po- zkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih po 9 Din ali v specialnih po 26 Din. Ako pravega ne dobite, naro- čite direktno po pošti, potem imate seveda ceneje čim več naročite naen- krat, ker z omoto in poštnino vred stans	9 polzkusnih ali 6 dvojnih ali 3 specialni steklenici . . .	62 Din
	27 polzkusnih ali 18 dvojnih ali 6 specialnih steklenic . . .	120 Din
	54 polzkusnih ali 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic	240 Din

Naslov označite jasno: Lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

Hočete se re-šiti Vašega revmatizma in protina

Trganje in bodenje v udih in sklepih, otekli udi, skrivljene roke in noge, trganje in bodenje v raznih delih telesa, celo slabost oči so večkrat posledice revma- tizma in kostobolja, ki se mora odstraniti, ker drugače bolezen vedno bolj napreduje.

JAZ VAM NUDIM

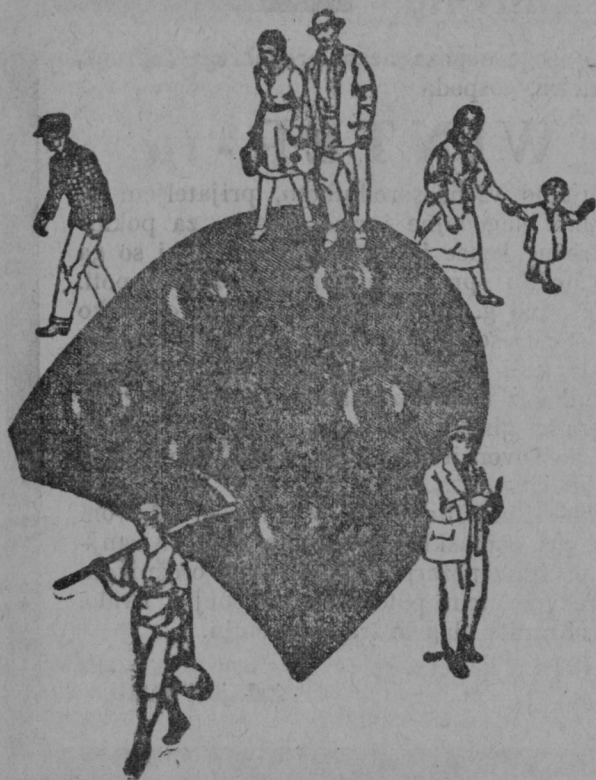
zdravilno pitje, ki razkroji sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ne kako uni- verzalno ali tajno zdravilo, ampak en produkt, ki ga proizvaja narava sama za odrešenje bolehavega člo- veštva.

VSAKEMU DAM BREZPLAČNO ZA POSKUS!

Pišite mi takoj in Vi dobite od mojih po celem svetu nahajajočih se skladišč popolnoma brezplačno in franko en poskus obenem z podučljivo razpravo. Vi se boste sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

AUGUST MARZKE, BERLIN-WILMERSDORF, Bruchsalerstrasse No. 5. Ab.: 324 168

Ljudje, ki radi nosijo
PALMA

⁹⁵ !! kaučuk pete !!

Prednosti: Cenejše in trajnejše so kakor iz usnja, ugodna hoja ki Vam ohranja živce

Boks I^a.

Moški čevlji	Din 172.—
Moški polčevlji	Din 159.—
Zenski čevlji	Din 172.—
Zenski polčevlji	Din 159.—
Otročji 31—35	Din 110.—
Otročji 26—30	Din 73.—
Otročji 22—25	Din 56.—
Damski ševro	Din 170.—
Damski v barvah	Din 198.—
Damski lak	Din 199.—
Moški iz kravine	Din 154.—
Moški iz teletine	Din 163.—

Naročite takoj, dokler so te nizke cene in pišite tudi po cenik z več 1000 slikami na veletrgovino

R. STERMECKI, Celje št. 24
Naročila čez Din 500 pošt. prosta. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani sadrugi z neomejeno zavozo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 poleg davkarije.

Pri njej je denar najbolj varno naložen, vsled tega, ker je to soliden kmetski denarni zavod in ker jamčijo poleg hiš in rezerv vsi člani, kojih število znaša nad 8000, za varnost vlog z vsem svojim premoženjem. To jamstvo prekaša daleč stanje vseh hranilnih vlog, ki presegajo vsote Din 52,000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo in zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu, 13

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%

na trimesečno odpoved po
8%

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodih, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoležnih, ki ga vlagaje sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo,

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.